

Ratujemy miejskie kamienice

➤ Infrastruktura

Dwie są w remoncie, w kolejce czekają następne. Rozpędza się wyjątkowy program Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa.

📄 str. 3

Wspieramy talenty uczniów

➤ Oświata

O tym, co obecnie dzieje się w Szkole Podstawowej nr 2 we Wschowie i planach na przyszłość rozmawiamy z dyrektorką placówki Marią Kiczka.

📄 str. 6

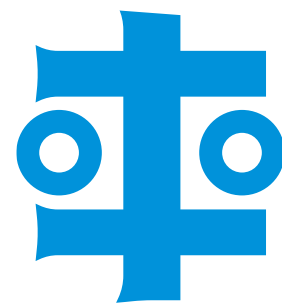
Maestoso górą!

➤ Kultura

Niesamowity sukces wschowskiej orkiestry w Pekinie. To niezwykli ambasadorzy gminy Wschowa.

📄 str. 7

Jestem ze Wschowy



NR 7 (39)/2025 ISSN 2720-4960

WWW.WSCHOWA.PL

listopad 2025 r.

Bohaterów Westerplatte ze starą kostką



Lubuska Wojewódzka Konserwator Zabytków nie odpowiedziała na wniosek Gminy Wschowa w sprawie ułożenia na deptaku nowej kostki granitowej. Wobec tego wykonawca układa od nowa starą nawierzchnię. Wszystko wskazuje na to, że przez brak reakcji LWKZ mieszkańcy stracili szansę na ulicę dostosowaną do ich potrzeb. Str. 2

Takie barwy tylko we Wschowie

Były kolorowe parasolki, jest gigantyczna flaga z powiewających wstążek. Nad ul. Kilińskiego zawisło ich prawie 30 tys.! Nie widzieliście? Koniecznie wybierzcie się na spacer! Str. 11

Szanowni Mieszkańcy Gminy Wschowa, Drodzy Czytelnicy,

oddajemy w Wasze ręce kolejny numer naszej gminnej gazety „Jestem ze Wschowy”. Cieszę się i jestem dumny z tego, że z miesiąca na miesiąc nasze miasto staje się nie tylko piękniejsze, ale i coraz bardziej funkcjonalne.

Działamy na wielu polach. Każdego dnia pracownicy urzędu wprowadzają w życie plany, które mają uczynić Wschowę miejscem jeszcze bardziej przyjaznym do życia. Od dokumentacji po widoczne efekty na ulicach – krok po kroku realizujemy wspólną wizję rozwoju.

Cieszę się również, że niektóre rozwiązania udaje się wprowadzać u nas szybciej niż w innych miastach. O tym także przeczytacie na łamach „JzW”.

Wygodne i bezpieczne życie mieszkańców to dla nas priorytet. Dlatego nieustannie rozmawiamy ze wszystkimi, z którymi to możliwe, by rozwijać infrastrukturę, tworzyć nowe ścieżki i poprawiać komunikację miasta z okolicznymi miejscowościami.

Wiemy jednak, że lepsze życie to nie tylko inwestycje drogowe. Dlatego stawiamy także na rozwiązania społeczne – przykładem jest Centrum Usług Społecznych, na które pozyskaliśmy 3 mln zł.

Zachęcam do lektury tego numeru – znajdziecie w nim wiele przykładów tego, co wspólnie udało nam się osiągnąć i tego, co planujemy w najbliższej i nieco dalszej przyszłości.

Przyjemnej lektury.

Z wyrazami szacunku

Konrad Antkowiak
Burmistrz Miasta
i Gminy Wschowa



Bohaterów Westerplatte bez decyzji

Wykonawca w obrębie jezdni układa stary materiał, bo w sprawie wariantu proponowanego przez Gminę Wschowa nie wypowiedziała się Lubuska Wojewódzka Konserwator Zabytków.

Budowa deptaka na ul. Bohaterów Westerplatte rozpoczęła się w maju tego roku. Najtrudniejszą część prac już za wykonawcą. Chodziło przede wszystkim o niezbędne prace ziemne oraz infrastrukturalne. Ułożono już nowe chodniki, a od pewnego czasu wykonawca pracuje nad główną nawierzchnią, co miało być wisienką na torcie i wizytówką Wschowy.

Samorząd proponował, aby na ul. Bohaterów Westerplatte pojawiła się nowa, cięta kostka, która z jednej strony miała dodać ulicy charakteru, a z drugiej poprawić bezpieczeństwo mieszkańców. Gmina zleciła bowiem specjalistom z Politechniki Poznańskiej badania w zakresie antypoślizgowości starej nawierzchni, które wykazały, że ściągnięty materiał nie spełnia odpowiednich standardów.

Problem ten miała załatwić właśnie nowa kostka w głównej części ulicy Bohaterów Westerplatte. Jednak nic z tego nie będzie, bo mimo wniosku złożonego przez Gminę Wschowa do Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, do dziś nie nadeszła odpowiedź w tej sprawie. - Układamy teraz kostkę granitową,



ale dokładnie tą samą, która była ułożona poprzednio, czyli mówiąc wprost – starą – informuje Marek Kraśny, Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa.

Trudno było dłużej czekać, tym bardziej, że na skutek braku decyzji LWKZ prace na ulicy Bohaterów Westerplatte musiały zostać wstrzymane, co skrętnie odnotowali

mieszkańcy. Tymczasem teraz, wraz z pracami brukarskimi, toczyć będą się działania związane z zagospodarowaniem ulicy – chodzi o montaż lamp, rozmieszczenie ławek i elementów zieleni.

Przewidywany termin zakończenia prac, o ile pogoda nie pokrzyżuje planów, to koniec listopada tego roku. **(red.)**

Ulica Bohaterów Westerplatte nie będzie wyglądać dokładnie tak, jak chciały tego władze Wschowy. Lubuska Wojewódzka Konserwator Zabytków zablokowała rozwiązanie proponowane przez Gminę Wschowa, czyli z nową kostką, podkreślając zabytkowy walor ulicy. Tymczasem mieszkańcy Wschowy mają prawo mieszkać w mieście nowoczesnym, a nie w skansenie i niekoniecznie chcą być zakładnikami decyzji konserwatorskich, które nie pozwalają miastu pójść do przodu. Zresztą nie po raz pierwszy.

RZĄD PIS ODEBRAŁ WSCHOWIANOM SZANSĘ NA STADION

To miała być inwestycja warta 9 milionów złotych, jednak ówczesna władza centralna nie dostrzegła potrzeby wsparcia mieszkańców gminy Wschowa. Mimo to samorząd nie składa broni i wciąż stara się o modernizację tego ważnego obiektu sportowego.

Rządowy program Polski Ład był dla wielu samorządów szansą na zdobycie dużych środków na kluczowe inwestycje. To właśnie z tego programu, będącego jednym z flagowych projektów rządu Prawa i Sprawiedliwości, rozdysponowano miliardy złotych na przedsięwzięcia ważne dla lokalnych społeczności.

Urzednicy Gminy Wschowa podjęli dwie próby pozyskania funduszy na inwestycje o dużym znaczeniu dla mieszkańców. W ramach drugiej edycji Polskiego Ładu samorząd starał się o dofinansowanie

przebudowy niespełna półkilometrowego odcinka drogi gminnej przy ul. Sportowej, w sąsiedztwie wschowskiego stadionu. Wartość inwestycji oszacowano na około 3 mln zł, z czego wkład własny gminy miał wynieść jedynie 150 tys. zł.

W ósmej edycji programu Wschowa zawnioskowała o środki na kompleksową modernizację stadionu miejskiego. Projekt o wartości 9 mln zł zakładał, że ponad 8,1 mln zł pochodziłoby z dofinansowania rządowego. W ramach pierwszego etapu modernizacji planowano generalny remont boiska piłkarskiego, przebudowę bieżni lekkoatletycznej oraz modernizację oświetlenia – tak, aby stworzyć obiekt sportowy z prawdziwego zdarzenia.

Niestety, ani wniosek dotyczący ul. Sportowej, ani ten dotyczący stadionu nie uzyskały wsparcia. Co znamienne, decyzja o odrzuceniu

projektu sportowego zapadła w październiku 2023 roku – tuż przed zmianą układu sił na scenie politycznej w kraju. Nie była to kwestia błędów czy braków formalnych, bo Polski Ład nie wymagał spełniania szczególnych kryteriów. Podczas gdy sąsiednia gmina Sława otrzymała 7,8 mln zł na swój stadion, Wschowa została pominięta. Mieszkańcy mogli poczuć się potraktowani jak obywatele drugiej kategorii.

Mimo wszystko wschowski ratusz nie rezygnuje z planów modernizacji. W maju tego roku Gmina Wschowa złożyła wniosek o dofinansowanie w ramach programu „Budowy pełnowymiarowych boisk piłkarskich – Edycja 2025”. Tym razem projekt jest skromniejszy – jego całkowita wartość szacowana jest na 3,44 mln zł – ale daje nadzieję, że stadion doczeka się wreszcie potrzebnych zmian. **(red.)**



**Jestem
ze Wschowy**



Wydawca:

Urząd Miasta
i Gminy Wschowa,
ul. Rynek 1, 67-400
Wschowa

[WWW.WSCHOWA.PL](http://www.wschowa.pl)



Redaguje zespół,

redaktor naczelny:

Kamila Pogorzelska, tel. 65 540 86 95
Łukasz Domagała, Joanna Cicha, Marta Szeroka, Agnieszka Wtykto, Piotr Dzieciakowski, Wiktoria Przyłucka, Kamila Kamińska, Maja Śliwińska, Magdalena Kurek, Mateusz Szatała, Gabriela Knap, Bartosz Tietz, Anna Dwojna-Piątyszek, Małgorzata Łabędzka.



Nakład 3 tysiące
egzemplarzy
Numer 7 (39)

Projekt, skład i druk:

Piotr Kaszuba PEKA design

REDAKCJA@WSCHOWA.PL



Szybciej niż we Wrocławiu

Wschowa pionierem w ratowaniu miejskich kamienic

Królewskie miasto, choć nie jest metropolią, nie ma się czego wstydzić. Program dofinansowujący remonty kamienic, zainicjowany przez Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa Konrada Antkowiaka, wprowadza Wschowę na nowe tory.



1 Umowa na remont kamienicy przy ul. Jasnej została podpisana...



2 ...i od razu prace ruszyły z kopyta. Tutaj rozstawione rusztowanie.

Nie ma wątpliwości, jak cennym miastem jest Wschowa. Jej historia, układ urbanistyczny i architektura sprawiają, że jest to miejsce wyjątkowe – choć przez wiele lat było zaniedbane. To jednak się zmienia, a działania władz mają charakter kompleksowy.

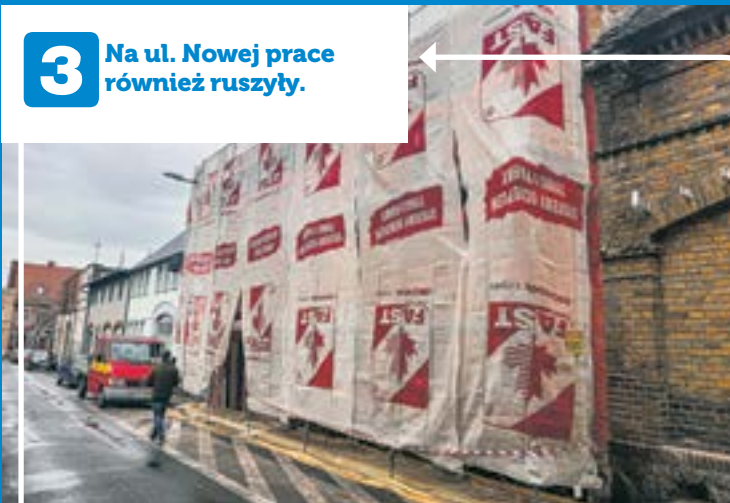
Komfort i estetyka

Jednym z kluczowych elementów rewitalizacji miasta jest program „Wspólnie remontujemy wschowskie kamienice”, który oferuje do 70 proc. dofinansowania dla wspólnot mieszkaniowych spełniających określone kryteria. To autorski pomysł Burmistrza Konrada Antkowiaka, który od lat dostrzega potrzebę zmian w miejskiej przestrzeni. Dzięki temu rozwiązaniu wielu wschowian ma szansę, by kamienice, w których mieszkają, odzyskały dawny blask. Ma to ogromne znaczenie nie tylko dla komfortu lokatorów, lecz także dla poprawy estetyki całego miasta.

Lepsi niż metropolia

Program przewiduje wsparcie dla obiektów znajdujących się w rejestrze zabytków oraz wpisanych do gminnej ewidencji zabytków. Co ciekawe, rozwiązanie obejmujące budynki z gminnej ewidencji zostało we Wschowie wprowadzone szybciej niż we Wrocławiu. Tamtejsi radni dopiero teraz będą rozpatrywać podobne propozycje. Można więc uznać, że Wschowa jest pionierem w stosowaniu takich rozwiązań – dowodząc, że nie trzeba być ponadścisłsetty-sięczną metropolią, by skutecznie realizować ambitne działania rewitalizacyjne. – Cieszę się, że to robimy i że pierwsze efekty programu moż-

3 Na ul. Nowej prace również ruszyły.



4 Sami zobaczcie, co się tam dzieje.

na już zobaczyć na własne oczy, przechadzając się po mieście – tłumaczy Burmistrz Miasta i Gminy Wschowa Konrad Antkowiak.

Prace ruszyły

W ramach programu „Wspólnie remontujemy wschowskie kamienice” niedawno podpisano umowy

z dwiema pierwszymi wspólnotami mieszkaniowymi, a prace ruszyły pełną parą. Remonty obejmują budynki przy ul. Jasnej 2 i Nowej 10 we Wschowie. W kolejce do podpisania umów są także wspólnoty spod wschowskich adresów: Daszyńskiego 7, ks. Kostki 16, Kościuszki 24 i Moniuszki 5. (luk)

LOKUM W ZAMIAN ZA PRACĘ WŁASNYCH RĄK

Dwie kolejne rodziny zyskały własne mieszkania we Wschowie dzięki drugiej edycji programu „Mieszkanie za remont”.

To inicjatywa, która pozwala otrzymać lokal komunalny w zamian za wykonanie niezbędnych prac remontowych.

Tym razem lokale przeznaczone do odnowienia znajdują się przy ulicach Garbarskiej oraz Obrońców Warszawy. Zakres robót obejmuje m.in. wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania i gazu, montaż kotła, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, a także prace tynkarskie i malarskie.

Program cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców. Jednym z jego atutów jest zwolnienie z opłat czynszowych na czas trwania remontu. Po jego zakończeniu i pozytywnym odbiorze technicznym podpisywana jest umowa najmu na czas nieoznaczony.



Łącznie, w dwóch edycjach programu „Mieszkanie za remont”, lokale otrzymały już cztery rodziny. Gmina

Wschowa zapowiada kontynuację przedsięwzięcia i przygotowuje się do ogłoszenia kolejnej edycji. (luk)

Mieszkanie za remont – najczęściej zadawane pytania

1. Jakie dokumenty należy przygotować do wniosku?

Do wniosku o dofinansowanie należy przygotować przede wszystkim ekspertyzy techniczne i konserwatorskie, badania konserwatorskie lub architektoniczne, dokumentację konserwatorską oraz program prac konserwatorskich i restauratorskich.

Wymagany jest także projekt budowlany zgodny z przepisami Prawa budowlanego oraz – w zależności od zakresu robót – dokumentacja dotycząca odtworzenia kompozycji wnętrz, stolarki, pokrycia dachowego, tynków, izolacji przeciwwilgociowej, instalacji elektrycznej, a także ewentualnych prac zabezpieczających i konstrukcyjnych.

2. Jak wygląda procedura konsultacji robót z konserwatorem zabytków?

Procedura obejmuje ustalenie zakresu planowanych robót, zlecenie wykonania dokumentacji oraz uzgodnienie jej z Lubuskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Wnioski i formularze dostępne są na stronie internetowej LWKZ.

3. Kto ma prawo wystąpić z wnioskiem o dofinansowanie?

Z wnioskiem mogą wystąpić właściciele zabytkowych budynków, zarządcy obiektów lub osoby upoważnione przez wspólnotę mieszkaniową (na podstawie uchwały), a także współwłaściciele budynków.

4. Ile jest czasu na zakończenie robót i rozliczenie dotacji?

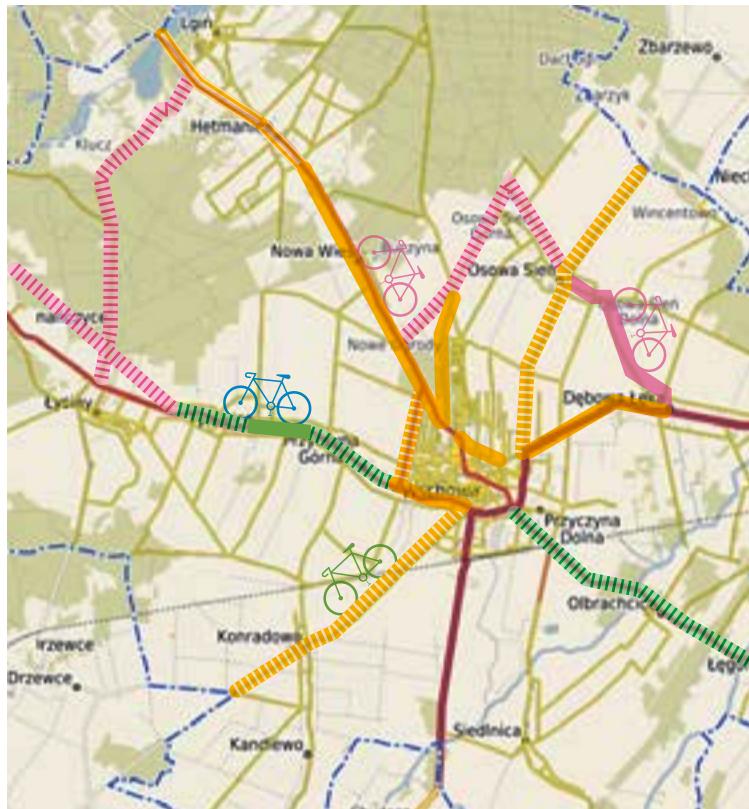
Roboty oraz rozliczenie dotacji muszą zostać zakończone do końca roku budżetowego, czyli roku kalendarzowego, w którym przyznano dofinansowanie.

ROWEROWA OFENSYWA W GMINIE WSCHOWA

Bezpieczniej, wygodniej i ekologicznie – tak ma wyglądać przyszłość transportu w gminie Wschowa. Samorząd stawia na niskoemisyjne rozwiązania: od planowanego połączenia z Zieloną Górą po rozbudowę tras rowerowych w całej gminie.

W Urzędzie Marszałkowskim odbyło się spotkanie wóldarzy samorządów z Krzysztofem Kocikiem, Zastępcą Dyrektora Zarządu Dróg Wojewódzkich, poświęcone idei stworzenia połączenia komunikacyjnego między Zieloną Górą a Wschową. Starosta Wschowski, Waldemar Starosta, poinformował, że powiat posiada gotową dokumentację na odcinek Wschowa–Sława. Projekt ma zostać ujęty w przyszłym roku w Planie Społeczno-Klimatycznym, finansowanym ze Społecznego Funduszu Klimatycznego – programu wspierającego inwestycje w gospodarkę niskoemisyjną.

Równolegle Gmina Wschowa rozwija infrastrukturę rowerową. W Przyczynie Górnej powstaje projekt nowej ścieżki, która połączy się z trasą między rondami Sławskim i Wolsztyńskim oraz z istniejącym odcinkiem wzdłuż ul. Wolsztyńskiej i dalej w kierunku Lgini. Trwa też budowa kolejnego fragmentu trasy z Hetmanic na stronę Lgini, na który samorząd pozyskał dodatkowe środki. Powiat Wschowski zakończył budowę ścieżki z Dębowej Łęki



do Osowej Sieni, a gmina planuje kontynuację tej trasy w stronę Wschowy i dalej do granicy z Wielkopolską, gdzie połączy się z infrastrukturą gminy Włoszakowice. W planach są również nowe ścieżki Wschowa–Konradów, Wschowa–Osowa Sien, a także w kierunku Kandlewa oraz przez Olbrachcice w stronę Łęgonia. Docelowo sieć tras rowerowych ma połączyć wszystkie sołectwa z miastem, zapewniając miesz-

Gminne
ISTNIEJĄCE W BUDOWIE PLANOWANE

Powiatowe
ISTNIEJĄCE W BUDOWIE PLANOWANE

Wojewódzkie
ISTNIEJĄCE W BUDOWIE PLANOWANE

kańcom bezpieczne i wygodne poruszanie się po gminie.
(luk), (kp)

Tylewice i Łysiny coraz bliżej połączenia



Ścieżka będzie wybudowana przy drodze wojewódzkiej łączącej Tylewice z Łysinami

Mieszkańcy gminy Wschowa mogą szykować się na kolejną ważną inwestycję poprawiającą bezpieczeństwo i komfort komunikacji. Wkrótce ruszy budowa nowego odcinka ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze wojewódzkiej nr 278, który połączy Tylewice i Łysiny. Inwestycja realizowana jest przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze przy ścisłej współpracy z Gminą Wschowa i Zarządem Województwa Lubuskiego. Samorząd gminy aktywnie wspiera przedsięwzięcie – na opracowanie dokumentacji projektowej przeznaczył blisko 110 tysięcy złotych. To kolejny przykład skutecznej współpracy lokalnych i wojewódzkich instytucji na rzecz poprawy infrastruktury i bezpieczeństwa mieszkańców. Do ogłoszonego przetargu na realizację inwestycji zgłosiło się siedem firm, które zaproponowały wykonanie zadania w przedziale od 2,19 mln zł do 3,2 mln zł. Obecnie trwa analiza złożonych ofert.

Jeśli procedura przebiegnie zgodnie z planem, jeszcze w tym roku zostanie wyłoniony wykonawca, a prace budowlane rozpoczną się niebawem. Nowa ścieżka pieszo-rowerowa nie tylko połączy Tylewice i Łysiny, ale też zwiększy bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu – zarówno pieszych, jak i rowerzystów. To kolejny krok w kierunku nowoczesnej, przyjaznej i zrównoważonej infrastruktury komunikacyjnej w gminie Wschowa. Bezpieczeństwo mieszkańców oraz rozwój nowoczesnej infrastruktury to priorytety Gminy Wschowa. Dzięki współpracy z Zarządem Dróg Wojewódzkich i Zarządem Województwa Lubuskiego samorząd może skutecznie realizować inwestycje, które realnie poprawiają jakość życia mieszkańców. **Opr. (luk)**

Dziedzictwo, którego nie można wymazać

Nie tylko kamienice

Gmina Wschowa od lat konsekwentnie działa na rzecz ochrony i poprawy stanu zabytków. W tym roku po raz kolejny można dostrzec, że troska o historię i dziedzictwo jest dla samorządu jednym z ważnych celów.

Ważne jest nie tylko wielowiekowe dziedzictwo ziemi wschowskiej, ale także to, co bliższe nam czasowo – szczególnie ślady okresu przedwojennego, wciąż widoczne w przestrzeni miasta. To od mieszkańców, ale też od gminy zależy, w jaki sposób zostaną one zachowane dla przyszłych pokoleń.

Renowacje w całej gminie

Od dłuższego czasu Gmina Wschowa skutecznie pozyskuje środki na renowację zabytków. W tym roku, dzięki wsparciu Rządowego Programu Odbudowy Zabytków oraz własnym środkom, realizowanych jest kilka ważnych inwestycji – zarówno w mieście, jak i w okolicznych miejscowościach. W Dębowej Łęce renowacji poddawany jest dach kościoła pw. św. Jadwigi. W Lginiu odnawiana jest elewacja i piaskowcowe elementy kościoła pw. św. Bartłomieja Apostoła. Poza tym konserwacji poddawany jest boczny ołtarz św. Jakuba, prze-



kazany do krakowskiej pracowni konserwatorskiej.

W klasztorze Franciszkanów trwa termomodernizacja kościoła, a w farze pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika prowadzone są prace konserwatorskie przy witrażach. Odnawiana jest również płaskorzeźba na kościele Kripplein Christi. Konserwacji poddawane są także dokumenty zgromadzone w Muzeum Ziemi Wschowskiej (piszemy

o tym w bieżącym wydaniu „JzW”), a to jeszcze nie wszystko, bo...

Dlaczego szyldy?

Wśród niektórych kontrowersje budzi odnawianie niemieckojęzycznych napisów. Nie da się jednak zaprzeczyć, że są one częścią historii miasta, której nie należy wymazywać. W tym roku gmina odnowiła napis na jednej z kamienic przy ul. Niepodległości. Można się na to

zysmać, ale nie jest tajemnicą, że niemieckie dziedzictwo Fraustadt w dużej mierze ukształtowało dzisiejszy charakter Wschowy. Przez wieki Polska nie była krajem jednorodnym. W wielu miastach mieszały się kultury, języki i tradycje. Również we Wschowie obecne są ślady bogatego dziedzictwa. Odnawiając zabytki i konserwując historyczne pamiątki, nie tylko dbamy o wygląd miasta, ale też o pamięć jego wielo-

wymiarowej przeszłości. To różnorodność sprawia, że nasza tożsamość jest tak bogata i wyjątkowa. Nie bójmy się tej historii – zachowujmy ją i przekazujmy kolejnym pokoleniom, bo to ona nadaje Wschowie niepowtarzalny charakter. **(luk)**

Więcej o zabytkach?

„Bezcenne dokumenty powróciły do muzeum”
– **czytaj na str. 15**

#WSCHOWAINWESTUJE

O tym, co dzieje się na odcinku inwestycyjnym – Przemysław Siwak, dyrektor Biura Inwestycji UMiG Wschowa.

➤ Budowa ścieżki rowerowej Wschowa-Lgin

Postępy w realizacji inwestycji są coraz bardziej widoczne. Na odcinku w Hetmanicach prowadzone są roboty budowlane, a wykonawca uzyskał zgodę na prace elektryczne. Na pierwszym odcinku (1A) ułożono już nawierzchnię bitumiczną. Tymczasem w Zielonej Górze odbyło się spotkanie w Zarządzie Dróg Wojewódzkich z wykonawcą projektu, który ma objąć odcinek od Hetmanic do Lginia. Obecnie trwają prace nad wprowadzeniem uzgodnionych poprawek do dokumentacji.

➤ Remiza OSP w Wygnańcach

Prace wykończeniowe dobiegają końca. Wykonawca ułożył nowe pokrycie dachu na starej części budynku i zamontował okna dachowe. Trwa adaptacja terenu wokół remizy. Prace mają zostać sfinalizowane do końca listopada 2025.

➤ Budowa sali wiejskiej w Kandlewie



Prace w sali wiejskiej w Kandlewie.



Na placu budowy trwają roboty brukarskie i prace związane z zagospodarowaniem terenu. Wewnątrz prowadzone są prace glazurnicze. Inwestycja przebiega zgodnie z planem.

➤ Termomodernizacja budynków w Osowej Sieni

Trwa montaż urządzeń w kotłowni oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku szkoły. Kostka brukowa pojawiła się na placu, pojawi się też na wjeździe do szkoły. Termin zakończenia prac to luty 2026.

➤ Przebudowa ulicy Wolsztyńskiej

Zgodnie z harmonogramem trwają prace projektowe. Dokumentacja przygotowana jest w sposób umożliwiający szybkie rozpoczęcie robót.

➤ Przebudowa ulicy Towarowej

Projektant ustala właściciela sieci teletechnicznej znajdującej się w pasie drogowym – to kluczowy krok przed złożeniem wniosku o odstąpienie od projektowania kanału technologicznego.

➤ Przebudowa ulic: Solna, Plac Grunwaldu, Targowa, Cicha i Wąska

Odbędzie się wizja lokalna z udziałem projektanta i przedstawiciela konserwatora zabytków. Omawiano m.in. kwestię oświetlenia przejścia dla pieszych oraz zabytkowego muru lapidarium.

➤ Budowa tężni solankowej w parku miejskim

Projekt jest w fazie realizacji. Trwa przygotowanie dokumentacji do uzgodnienia z Lubuskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Nowa tężnia wzbogaci ofertę rekreacyjną miasta.

➤ Budowa ścieżki rowerowej w Osowej Sieni

Ze względu na zmianę granicy pasa drogowego zlecono opracowanie nowych map projektowych. Projektant przygotowuje dokumentację potrzebną do uzyskania decyzji ZRID (Zezwolenie na Realizację Inwestycji Drogowej).



Budowa ścieżki w Hetmanicach.



A tak wygląda nowa kotłownia w szkole w Osowej Sieni.



Remiza w Wygnańcach.

#WSCHOWAPOZYSKUJE

O tym, na co pozyskujemy środki – Agnieszka Tomczak, inspektor ds. rozwoju w Biurze Inwestycji UMiG Wschowa

➤ Rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej Wschowa-Lgin

Podpisano umowę o dofinansowanie projektu obejmującego wykonanie trzeciego etapu ścieżki rowerowej łączącej Wschowę z Lginem, aż do granicy województwa. Inwestycja realizowana jest w formule „zaprojektuj i wybuduj” i współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021–2027.

➤ Rewitalizacja Parku nad Stawami we Wschowie

Gmina złożyła wniosek o dofinansowanie rewitalizacji „Parku nad Stawami” – jednego z kluczowych terenów zielonych w centrum mia-



sta. Projekt zakłada kompleksowe odnowienie i przekształcenie przestrzeni w atrakcyjne i bezpieczne miejsce rekreacji dla mieszkańców. Obecnie trwa proces weryfikacji wniosku.

➤ Budowa bezobsługowego parku linowego w parku Wolsztyńskim

Trwają prace nad przygotowaniem wniosku o dofinansowanie budowy nowoczesnego, bezobsługowego parku linowego. Projekt będzie realizowany w ramach Lokalnej

Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Kraina Lasów i Jezior – Lokalna Grupa Działania.

➤ Partnerstwo Gmin „Lubuska 9”

Kontynuowane są prace nad projektami planowanymi w ramach partnerstwa międzygminnego. Obejmują one zarówno inwestycje infrastrukturalne, takie jak budowa tężni solankowej i rewitalizacja stawów, jak i działania społeczne i edukacyjne – wspierające lokalną kulturę, przedsiębiorczość oraz rozwój kompetencji cyfrowych.

➤ Ulice Garbarska i Poczтовая

Złożyliśmy wnioski w sprawie pozyskania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg dofinansowań na przebudowę ul. Garbarskiej i remont ul. Pocztovej we Wschowie. Obecnie trwa proces weryfikacji wniosków. Opr. (red.)

Antoni Jastrzębski z Kandlewa świętował 105. urodziny

Wyśmienity rocznik – 1920!

Niezwykły jubileusz świętował Antoni Jastrzębski z Kandlewa, który ukończył 105 lat! To jeden z najstarszych mieszkańców naszej gminy, a jego życiorys to prawdziwa lekcja historii XX wieku.



Chcecie zobaczyć, jak wyglądała wizyta u jubilata? Zeskanujcie QR kod:



Z tej wyjątkowej okazji jubilat odwiedzieli przedstawiciele Gminy Wschowa: Burmistrz Miasta i Gminy Wschowa Konrad Antkowiak, Dawid Jastrzębski – Dyrektor Biura Spraw Społecznych, Marta Szeroka – Pełnomocnik Burmistrza MiG Wschowa ds. seniorów, a także sołtys Kandlewa Natalia Kowalczykowska-Ragan. Jubilat odebrał serdeczne gratulacje oraz życzenia zdrowia i pogody ducha na kolejne lata.

Pan Antoni urodził się w 1920 roku, tuż po Bitwie Warszawskiej – jednym z najważniejszych wydarzeń w historii Polski. W młodości uczył się w Krzemieńcu (obecnie na terenie Ukrainy), a w chwili wybuchu II wojny światowej miał zaledwie 19 lat. Przeżył okupację, czasy PRL-u, a gdy Polska odzyskiwała wolność w 1989 roku – miał już 69 lat. Dziś, mimo sędziwego wieku, pan Antoni cieszy się dobrym zdro-

wiem, znakomitym humorem i wciąż z ogromnym zapałem rozmawia o świecie, historii i współczesnych wydarzeniach. Chętnie przyjmuje gości i dzieli się wspomnieniami z minionych lat. Serdecznie gratulujemy tak pięknego jubileuszu i życzymy panu Antoniemu wielu kolejnych lat w zdrowiu, otoczonych życzliwością i szacunkiem najbliższych. (luk)

POWSTANIE NOWOCZESNE CUS!

Gmina Wschowa pozyskała prawie 2,85 mln zł dofinansowania ze środków Unii Europejskiej na realizację projektu o wartości blisko 3 mln zł. Dzięki tym środkom powstanie Centrum Usług Społecznych (CUS) – nowoczesna instytucja, która znacząco rozszerzy zakres pomocy i wsparcia dla mieszkańców gminy.

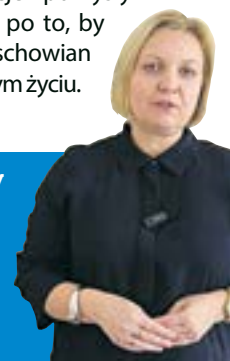
Centrum Usług Społecznych to nowe podejście do pomocy lokalnej. W jednym miejscu mieszkańcy znajdą szeroki wachlarz usług – od wsparcia rodzin, przez zdrowie i edukację, po działania integracyjne, doradcze i profilaktyczne. To przestrzeń, w której każdy będzie mógł uzyskać kompleksową pomoc dostosowaną do indywidualnych potrzeb.

– CUS to coś więcej niż Ośrodek Pomocy Społecznej. To centrum współpracy i wsparcia, odpowiadające na współczesne wyzwania społeczne. Chcemy, aby było to miejsce otwarte, przyjazne i bliskie ludziom – mówi Monika Domeracka, Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie, która wraz z zespołem OPS odegrała kluczową rolę w przygotowaniu projektu.

Projekt został zatwierdzony przez Zarząd Województwa Lubuskiego, co potwierdza jego znaczenie dla rozwoju usług społecznych w regionie. Nowe Centrum Usług Społecznych ma być miejscem, które połączy ludzi, instytucje i pomysły – wszystko po to, by wspierać wschowian w codziennym życiu. Opr. (luk)

CUS to coś więcej niż Ośrodek Pomocy Społecznej. To centrum współpracy i wsparcia, odpowiadające na współczesne wyzwania społeczne.

Monika Domeracka, Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie



Czy
wiesz,
że...



3 000 0

Wspieramy talenty uczniów

O PLANACH NA DZIAŁALNOŚĆ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2 WE WSCHOWIE, NAJWAŻNIEJSZYCH ZADANIACH ORAZ LUDZIACH, KTÓRZY TĘ SZKOŁĘ TWORZĄ, Z **MARIĄ KICZKĄ** – NOWĄ DYREKTOR PLACÓWKI – ROZMAWIA ŁUKASZ DOMAGAŁA.

ŁUKASZ DOMAGAŁA: NIEDAWNO WYGRAŁA PANI KONKURS NA STANOWISKO DYREKTORA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2 WE WSCHOWIE. JAKIE SĄ PANI PRIORYTETY?

MARIA KICZKA: Za najważniejszy cel stawiam sobie podniesienie jakości nauczania, co bezpośrednio przełoży się na lepsze wyniki uczniów klas ósmych.

Ł.D.: DLACZEGO TO DLA PANI TAK ISTOTNE?

M.K.: Uważam – i nie jest to żadną tajemnicą – że im lepsze wyniki egzaminów, tym większa szansa, aby nasi uczniowie dostali się do wymarzonych szkół średnich. Chcę, by posiadali szeroką wiedzę i umie-

jętności, które pozwolą im odnaleźć się w szybko zmieniającym się świecie.

Ł.D.: CO DOKŁADNIE MA PANI NA MYŚLI?

M.K.: Świat przyspieszył, a rynek pracy wymaga elastyczności. Dzisiejsi uczniowie, a przyszli absolwenci, prawdopodobnie będą wielokrotnie zmieniać zawód. Dlatego muszą być przygotowani na różne scenariusze i otrzymać solidne podstawy, które umożliwią im odnoszenie sukcesów na miarę własnych oczekiwań.

Ł.D.: CZY NAUCZYCIELE SĄ GOTOWI DO WSPÓŁPRACY?

M.K.: Spotkałam tu grono sympatycznych i zaangażowanych pedagogów, pełnych twórczej energii. Cieszę się, że mogę pracować z takimi osobami – to dobry prognostyk dla przyszłości szkoły. Zawsze stawiam na ludzi, bo to właśnie od nauczycieli zależą sukcesy uczniów. Cieszy mnie również dobra współpraca z Radą Rodziców, która odgrywa ogromną rolę w życiu szkoły.

Ł.D.: SZKOŁA TO NIETYLKO NAUKA, ALE TAKŻE ROZWIJANIE INDYWIDUALNYCH TALENTÓW. JAK ZAMIERZA PANI TO REALIZOWAĆ?

M.K.: Wiemy, że mamy wielu zdolnych uczniów. Naszym zadaniem

jest wspierać ich talenty i pomagać je rozwijać. Pojawia się wiele ciekawych pomysłów, które chcemy wdrażać. Jednocześnie zależy mi, aby szkoła była miejscem, w którym stawia się na dyscyplinę, kulturę osobistą i wzajemny szacunek. Ważnym elementem ma być także wolontariat.

Ł.D.: CO MA PANI NA MYŚLI, MÓWIĄC O WOLONTARIACIE?

M.K.: Prowadzimy rozmowy o współpracy z Dziennym Domem „Senior+”. Chcemy uczyć dzieci i młodzież em-

patii, a działalność wolontariacka doskonale się w to wpisuje. Zainteresowanie jest ogromne – uczniowie sami zgłaszają inicjatywy, które z radością wysłuchuję. Moje drzwi są zawsze otwarte – zarówno dla uczniów, jak i rodziców czy nauczycieli.

Ł.D.: A JAK WYGLĄDA KWESTIA SZKOLNEJ INFRASTRUKTURY?

M.K.: Jednym z moich priorytetów jest modernizacja kuchni. Uważam, że to ważne zadanie inwestycyjne, które chciałabym zrealizować w najbliższym czasie.

DZIĘKUJĘ ZA ROZMOWĘ.
Łukasz Domagała



DWA WSCHOWSKIE ZIELEŃCE – KROK BLIŻEJ DO ZMIAN

Wschowa przygotowuje się do ważnych inwestycji, które odmienią dwa kluczowe tereny zielone w mieście – Parki nad Stawami oraz teren wokół miejskich murów.

W ratuszu odbyło się spotkanie z udziałem projektantów oraz przedstawicieli Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, podczas którego omówiono kierunki dalszych działań i ustalono szczegóły koncepcji zagospodarowania tych przestrzeni.

W planach jest stworzenie nowoczesnej, a zarazem przyjaznej mieszkańcom przestrzeni rekreacyjnej. Projekt przewiduje powstanie bulwarów, fontann, pergoli oraz kładki, które nadadzą parkom nowe oblicze. Celem jest stworzenie miejsca sprzyjającego spacerom, relaksowi i spotkaniom

towarzyskim w otoczeniu zieleni. Drugim obszarem objętym planowanymi zmianami jest teren przy miejskich murach obronnych. Projektanci pracują nad koncepcją przebiegu ścieżek spacerowych, elementów małej architektury oraz rozwiązań, które połączą całość w spójną i atrakcyjną przestrzeń. W efekcie powstanie miejsce łączące walory historyczne z nowoczesnym podejściem do rekreacji i estetyki miejskiej.

Po spotkaniu ustalono kierunki dalszych działań. Obecnie projektanci dopracowują szczegóły techniczne, które następnie zostaną przekazane do uzgodnień z konserwatorem zabytków. To ważny etap przybliżający miasto do realizacji inwestycji i pozyskania środków na jej wykonanie.

Opr. (luk)



00 zł »

taką kwotę pozyskała
Gmina Wschowa na konserwację,
restaurację i renowację zabytków
w latach 2019-2025

Triumf na światowej scenie, czyli o tym, jak wschowska Orkiestra Maestoso zdobyła złoto w Pekinie



Początek października zapisze się w kronice naszej gminy pod jedną nazwą TRIUMF MAESTOSO. Orkiestra ze Wschowy przeżyła moment, na który wszyscy muzycy długo czekali – i który przerósł najśmielsze oczekiwania.

Podczas prestiżowego festiwalu Beijing International Wind Music Carnival w Pekinie zdobyła złoty medal, reprezentując Polskę jako jedyna orkiestra w tym roku.

Od marzeń do rzeczywistości

49-osobowa grupa muzyków pod batutą dyrygenta Remigiusza Kuropki wyruszyła w niezwykłą podróż: 20 godzin przez Berlin i Dohę, by dotrzeć do Pekinu i tam zaprezentować się na światowej scenie. Przygotowania trwały niemal dwa lata: intensywne próby, zbiórki funduszy (ponad 270 000 zł!), wsparcie sponsorów, opiekunów i niestrudzony wysiłek samych muzyków.

Orkiestra Maestoso sięgnęła po złoty medal na jednym z najbardziej prestiżowych festiwali orkiestr dętych na świecie – Beijing



International Wind Music Carnival. Wśród zespołów z całego globu to właśnie oni – jako jedyni reprezentanci Polski – pokazali, że pasja, dyscyplina i serce włożone w muzykę potrafią przebić się przez każdą granicę.

Ten sukces ma też wymiar głęboko symboliczny. W roku, w którym Maestoso świętuje 20-lecie działalności, przyszło najpiękniejsze potwierdzenie sensu ich pracy: dwie dekady prób, koncertów, wyrzeczeń i wspólnego

oddychania dźwiękiem przyniosły nagrodę na światowym poziomie. To moment, w którym historia orkiestry zatoczyła krąg – z małego miasta do wielkiej sceny Pekinu, z marzenia do złota.)

Duma muzyków, duma całej gminy

Muzycy dali z siebie wszystko – jak sami podkreślali, emocje na scenie w Pekinie były ogromne, a świadomość, że reprezentują nie tylko



Remigiusz Kuropka, dyrygent Orkiestry Maestoso, odebrał gratulacje od Burmistrza MiG Wschowy Konrada Antkowiaka i radnych

Wschowę, ale cały kraj, dodawała im skrzydeł. Powrót do Wschowy był równie wzruszający: czerwony dywan, zimne ognie, oklaski i łzy wzruszenia – znak, że doceniono ich ogromny wysiłek i osiągnięcie. Ten sukces to nie tylko moment radości – to także otwarcie nowych możliwości.

Orkiestra Maestoso pokazuje, że młodzi muzycy z naszej małej Wschowy mogą działać na światowym poziomie, i stają się inspiracją

dla kolejnych pokoleń. Wkrótce zespół zapowiada kolejne koncerty – i można być pewnym, że tempo nie opadnie.

Warto podkreślić ogromny wkład sponsorów, mieszkańców, sympatyków i rodziców – to dzięki ich wsparciu zarówno finansowemu, jak i moralnemu orkiestra mogła stawić się w Pekinie i dać z siebie absolutnie wszystko.

Muzyka nie powstaje w próżni – to efekt pasji, wytrwałości i zespołowej pracy. I właśnie te cechy są najjaśniejszym elementem tej historii. Sukces Orkiestry Maestoso ma kilka wymiarów: artystyczny (najwyższe wyróżnienie na międzynarodowym festiwalu), społeczny (promocja Wschowy i regionu) oraz rozwojowy (potwierdzenie, że „nasza szkoła muzyczna”, nasze dzieci i młodzież mają potencjał).

Kamila Pogorzelska

Radość, muzyka, zabawa – tak Wsch



1 Dni Seniora jak zwykle przyciągnęły niezliczoną rzeszę wschowskich seniorów



4 Publiczność bawiła się wyśmienicie

2 Na dobry początek seniorzy zobaczyli wzruszający film im poświęcony



Wschowa po raz kolejny uczciła Dni Seniora – wydarzenie pełne radości, muzyki i wzruszeń. Sala Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie wypełniła się po brzegi, a uczestnicy stworzyli niezwykłą atmosferę wspólnego świętowania.

Na scenie CKiR wystąpili Chór „Lutnia”, Zespół Poezji Śpiewanej „Sedno” oraz Chór „Kantylena”. Ich wykonania zachwyciły publiczność i poruszyły serca słuchaczy. W przerwie między koncertami uczestnicy mogli skosztować tortu, który dodał energii i wprowadził jeszcze więcej serdeczności do wspólnego spotkania.

Prawdziwą gwiazdą wieczoru była Katarzyna Pakosińska. Artystka swoim temperamentem, dowcipem i sceniczną charyzmą porwała publiczność do śmiechu i wspólnej zabawy. Jej występ był pełen emocji, spontaniczności i pozytywnej energii.

Zwieńczeniem obchodów był Gminny Bal Seniora, który dostarczył kolejnych niezapomnianych wrażeń. Do tańca przygrywał zespół Holidays, a parkiet przez cały wieczór tętnił muzyką i radością. Seniorzy bawili się znakomicie, udowadniając, że energia i pogoda ducha nie mają wieku.

(luk)



5 Później przyszedł czas na Zespół Poezji Śpiewanej Sedno



3 Wystąpi także Chór Lutnia

8 A wschowscy seniorzy... jak zwykle wyluzowani. Patrzcie sami



nowa świętowała Dni Seniora 2025



9 W sobotę przyszedł czas na Gminny Bal Seniora. Co to się działo. Tańce, hulanki swawole. Dobrze, że nie na stole



6 Swoje umiejętności wokalne pokazał także Chór Kantylena



7 Po części artystycznej, wiadomo... przyszedł czas na słodkości

Chcecie jeszcze więcej?
Zeskanujcie telefonem QR kody i oglądajcie:

Inauguracja
Dni Seniora 2025
w Centrum Kultury
i Rekreacji
we Wschowie



Gminny
Bal Seniora 2025



I jeszcze
trochę wideo



10 Z akordeonem zabawa była przednia

Aktualna lista punktów w gminie Wschowa honorujących zniżki z Kartą Seniora



Uroda i zdrowie

- Studio Figura Wschowa – ul. Poprzeczna 4 – **zniżka 15%** na zabiegi
- Gabinet Kosmetyczny EVA Ewa Skorupińska – ul. Poprzeczna 5 – **zniżka 5%**
- Studio Pielęgnacji Dłoni i Stóp Magdalena Nietyksza – ul. Daszyńskiego 2A – **zniżka 5%**
- FIZJO Punkt Martyna Gbiorczyk – ul. Kilińskiego 4 – **zniżka 10%**
- Zdrowie w Głowie – Dietetyka i Trening – ul. Pocztowa 18 – **zniżka 15%**
- Podolog Dorota Ruta – ul. Głogowska 19 – **zniżka 10%**
- Gabinet Dietetyczny Kinga Witczak – ul. Kilińskiego 1 – **zniżka 10%**
- NZOZ Stomatologia Rodzinną „Ka - Dent” – ul. Lipowa 18 – **zniżka 10%**
- Vision Optyk Renata Tomys – ul. Kościuszki 1/1 – **zniżka 5%**

Fryzjerstwo

- Salon Fryzjerski Aneta Płóćniak – ul. Kościelna 1 – **zniżka 5%**
- Studio Fryzur AGA – ul. Głogowska 19 – **zniżka 10%**
- Salon Fryzjerski Damsko-Męski Magdalena Szymczak – ul. Ogrodowa 33 – **zniżka 5%**
- Zakład Fryzjerski „U Eli” – ul. Strażacka 8 – **zniżka 5%**
- Pracownia fryzur Dominika Skrzyniarz – ul. Pocztowa 16 – **zniżka 5%**
- Salon Fryzjerski STYL Joanna Głuch – ul. Jagodowa 12 – **zniżka 5%**
- Anna Świdorska Salon Fryzjerski – ul. Pocztowa – **zniżka 5%**

Jedzenie i napoje

- Restauracja Wschowianka – ul. Niepodległości 45 – **zniżka 10%**
- Restauracja Trattoria La-Familia – ul. Kazimierza Wielkiego 2A – **zniżka 10%**
- Restauracja Affamato – ul. Ratuszowa 8 – **zniżka 10%**, w środy kawa i herbata po 5 zł
- PUB 33 i 1/3 – ul. Daszyńskiego 33 – **zniżka 10%**
- PIZZERIA MAFIA WSCHOWA – ul. Głogowska 10 – **zniżka 5%** na jedzenie i napoje, **zniżka 10%** na kręgle

- sMaki Adam Nejmański – ul. Nowy Rynek 2 – **zniżka 10%**
- PICCOLO – ul. Wolsztyńska 9A – **zniżka 5%** (nie dotyczy alkoholu)
- Cukiernia Jolanta Kasperska Wschowa, ul. K.A. Kostki 6, **zniżka 5%** na torty i ciasta
- Kawiarnia Kryminalna „Zbrodnia i Kawa”, Wschowa, ul. Niepodległości 32, **zniżka -10%**

Sklepy odzieżowe, galanterijne i ogólnospożywcze

- Sklep „MAXIMA” – galanteria, art. przemysłowe – ul. Bohaterów Westerplatte 6 – **zniżka 5%**
- Sklep „Styl & Szyk” – Danuta i Aneta Adamskie – ul. Niepodległości 38 – **zniżka 5%**
- Sklep „Sukienka. Odzież damska” – ul. Niepodległości 23/1 – **zniżka 5%**
- Firma „BAMI” – bielizna – ul. Cicha 7A – **zniżka 5%**
- Butik A&P – ul. Bohaterów Westerplatte 15 – **zniżka 5%**
- Sklep „JOLAND” – artykuły wielobranżowe – ul. Niepodległości 17 – **zniżka 5%**
- Sklep Spożywczo-Przemysłowy „Wieś” – Przyczyna Górna 29A – **zniżka 10%**
- Artykuły pochodzenia niemieckiego i gospodarstwa domowego – ul. Bohaterów Westerplatte 17 – **zniżka 5%** na cały asortyment gospodarstwa domowego
- LILOPPI – sklep z włóczęką – Przyczyna Dolna 1 – **zniżka 7%**
- Sklep „U IZY” Wschowa, ul. Bohaterów Westerplatte 19, 67-400 Wschowa, **zniżka 15%** na cały asortyment

Dom i ogród

- Pawilon Nasienne-Ogrodniczy – ul. Powstańców Wielkopolskich 3 – **zniżka 5%**
- Kwiaciarnia „Stokrotka” – plac Grunwaldu 6 – **zniżka 10%**

Usługi specjalistyczne

- Przychodnia Weterynaryjna „Zwierzyniec” – ul. Garbarska 33 – **zniżka 5%**
- Zamek Królewski we Wschowie – plac Zamkowy 7 – **zniżka od 2 do 5%**
- Kwiat Róży M. Mikołajczak, Cmentarz Komunalny we Wschowie, **zniżka 10%**

Wiek to tylko liczba

WE WSCHOWIE SENIORZY NIE SĄ SAMI – OTACZA ICH TROSKA, SERDECZNOŚĆ I BOGATA OFERTA DZIAŁAŃ, KTÓRE POZWALAJĄ AKTYWNI SPĘDZAĆ CZAS I CZUĆ SIĘ POTRZEBNYMI. O TYM, JAK WYGLĄDA PRACA NA RZECZ OSÓB STARSZYCH, JAKIE INICJATYWY REALIZOWANE SĄ W GMINIE I CO DAJE NAJWIĘKSZĄ SATYSFAKCJĘ W KONTAKTACH Z SENIORAMI, ROZMAWIAM Z **MARTĄ SZEROKĄ** PEŁNOMOCNIKIEM BURMISTRZA DS. SENIORÓW, OSOBA, DLA KTÓREJ TA FUNKCJA TO NIE TYLKO OBOWIĄZEK, ALE PRZEDĘ WSZYSTKIM PASJA I MISJA.



KAMILA POGORZELSKA: PEŁNOMOCNIK BURMISTRZA DS. SENIORÓW – NA CZYM DOKŁADNIE POLEGA TA FUNKCJA?

MARTA SZEROKA: Pełnomocnik wspiera Burmistrza w działaniach związanych z polityką senioralną na szczeblu gminy. To rola, która łączy zadania organizacyjne, koordynacyjne i społeczne – jednym słowem, ma służyć temu, by głos seniorów był słyszalny, a ich potrzeby zauważane.

K. P.: JAK DŁUGO PEŁNI PANIĘ FUNKCJĘ I CO SKŁONIŁO PANIĄ DO ZAANGAŻOWANIA SIĘ W SPRAWY OSÓB STARSZYCH?

M.S.: Funkcję pełnię od 12 września 2022 roku, więc już ponad trzy lata. Wcześniej pełnomocnikiem była pani Jolanta Awiśkiewicz, która z ogromnym zaangażowaniem prowadziła sprawy seniorów. Po niej przejęłam obowiązki i kontynuuję tę misję do dziś. Zanim objęłam tę funkcję, pracowałam jako terapeuta w Domu Dziennym „Senior+” przy ul. Garbarskiej we Wschowie, więc środowisko senioralne było mi już bardzo bliskie.

K. P.: CZY TO FUNKCJA O STAŁYM CHARAKTERZE CZY RACZEJ KADENCYJNA?

M.S.: Umowy zawierane są na rok, ale praca ma charakter ciągły. Polityka senioralna to nie projekt „od-do”, tylko proces, który stale się rozwija wraz z potrzebami mieszkańców.

K. P.: JAKIE CELE POSTAWIŁA SOBIE PANI NA POZATKU KADENCJI? CZY UDAŁO SIĘ JE ZREALIZOWAĆ?

M.S.: Najważniejszym celem było i nadal jest organizowanie Dni Seniora w gminie. To duże wydarzenie, które przygotowujemy wspólnie z pracownikami ratusza. Staramy się, by każdego roku było wyjątkowe, by seniorzy mogli poczuć się docenieni i po prostu dobrze się bawili.

Z mniejszych, ale równie ważnych inicjatyw – udało się pozyskać nowych przedsiębiorców do programu Karta Seniora. Dzięki nim osoby starsze mogą korzystać ze zniżek na towary i usługi w lokalnych firmach i restauracjach. To piękne, że przedsiębiorcy biorą w tym udział z czystej chęci wsparcia – bez żadnych ulg podatkowych czy korzyści finansowych. W tym roku do programu dołączyło pięć nowych punktów, w tym – po raz pierwszy – lokalna cukiernia!

K. P.: CZY PLANOWANE SĄ KOLEJNE ROZSZERZENIA PROGRAMU?

M.S.: Tak, rozmowy trwają. Nie zdradzę wszystkiego, ale cieszę się, że coraz więcej firm chce włączyć się w działania dla seniorów.

K. P.: JAK OCENIA PANI SYTUACJĘ SENIORÓW W NASZEJ GMINIE? Z JAKIMI WYZWANIAMI MIERZĄ SIĘ NAJCZĘŚCIEJ?

M.S.: Najczęstszym problemem jest samotność. Inaczej przeżywa się jesień życia, gdy jest się w małżeństwie, a inaczej, gdy ktoś zostaje sam – dzieci wyjechały, wnuki są daleko... Dlatego tak ważne są inicjatywy, które jednoczą – kluby seniora, domy dziennego pobytu, wspólne wyjazdy czy prelekcje. W takich miejscach seniorzy nawiązują przyjaźnie, wzajemnie się wspierają, czują potrzebni. To bezcenne.

K. P.: TRZEBA PRZYZNAĆ, ŻE OFERTA DLA SENIORÓW WE WSCHOWIE JEST BARDZO BOGATA.

M.S.: Zgadza się – każdego dnia coś się dzieje! Zachęcam wszystkich do zapoznania się z naszym Informatorem Seniora, przygotowanym przez Gminną Radę Seniorów we współpracy z ratuszem i przy moim skromnym udziale.

A jeśli ktoś chciałby porozmawiać osobiście – zapraszam na moje dyżury

Pobierz informator ze strony internetowej urzędu, korzystając z kodu QR, albo odbierz wersję papierową w ratuszu.



ry w każdą środę o godz. 16:00 w Pracowni Orange.

K. P.: CZY PANDEMIA I ROSNĄCE KOSZTY ŻYCIA WPŁYNĘŁY NA POTRZEBY OSÓB STARSZYCH?

M.S.: Z pewnością tak. Wzrosło zapotrzebowanie na wsparcie społeczne i komunikacyjne, dlatego staramy się rozwijać programy takie jak Senior Taxi czy Złota Rączka. Oba cieszą się coraz większym zainteresowaniem, zwłaszcza że wielu seniorów ma ograniczoną mobilność.

K. P.: JAKIE FORMY POMOCY WYBIERANE SĄ NAJCZĘŚCIEJ?

M.S.: Największym powodzeniem cieszy się Karta Seniora, ale seniorzy korzystają też z Lubuskiej Karty Seniora, teleopasek dostępnych w Ośrodku Pomocy Społecznej oraz wspomnianych programów gminnych. Dodatkowo zachęcam do wyrobienia legitymacji emeryta-rencisty, która daje zniżki np. na przejazdy kolejowe.

K. P.: A CO Z CYFROWYM WYKLUCZENIEM? CZY SENIORZY WE WSCHOWIE NADAŻAJĄ ZA TECHNOLOGIĄ?

M.S.: Oj tak! To mit, że seniorzy boją się technologii. Coraz częściej widzę, jak sprawnie posługują się smartfonami, korzystają z komunikatorów, robią zakupy online czy mają profile w mediach społecznościowych. Oczywiście są też osoby, które wolą tradycyjne formy kontaktu – i to też jest w porządku. Najważniejsze, że każdy może znaleźć coś dla siebie.

K. P.: NA FACEBOOKU DZIAŁA TEŻ PROFIL „WSCHOWSKI SENIOR”.

M.S.: Tak, serdecznie zapraszam do jego obserwowania. To miejsce, gdzie dzielimy się informacjami o wydarzeniach, inicjatywach i po prostu codziennym życiem naszych seniorów.

K. P.: NA KONIEC – JAKIE PRZESŁANIE CHCIAŁABY PANI PRZEKAZAĆ SENIOROM I ICH RODZINOM?

M.S.: Zawsze powtarzam moim seniorom: gdy baterie się rozładują, potrzebny jest akumulator. Dla mnie takim akumulatorem są właśnie oni – ich energia, uśmiech, życzliwość. Każde spotkanie z nimi dodaje mi siły. Seniorzy to prawdziwa skarbnica wiedzy, doświadczenia i empatii. Przez te trzy lata wiele cudownych osób odeszło, dlatego każde kolejne spotkanie traktuję jak dar. Dla mnie wiek to tylko liczba – przyjaźń, radość i wzajemny szacunek nie mają wieku.

Kamila Pogorzelska

Profilaktyka uzależnień – wspólna sprawa mieszkańców Gminy Wschowa



Uzależnienia to problem, który dotyka coraz więcej rodzin – również tutaj, w naszej gminie. W czasach, gdy codzienność niesie ze sobą wiele stresu, niepewności i presji, łatwo sięgnąć po środki, które na chwilę przynoszą ulgę.

Jednak za tą chwilą ulgi często kryje się długa droga problemów. Dlatego tak ważna jest profilaktyka uzależnień – czyli działania, które pomagają zapobiegać, zanim będzie za późno.

Uzależnienie to nie tylko alkohol, papierosy czy narkotyki. Coraz częściej specjaliści mówią o tzw. uzależnieniach behawioralnych – od telefonu, internetu, gier komputerowych, zakupów czy nawet pracy. Mechanizm jest ten sam – człowiek traci kontrolę nad swoim

zachowaniem i stopniowo podporządkowuje życie jednej potrzebie. Problem uzależnień nie omija również młodzieży. Z badań krajowych wynika, że pierwsze doświadczenia z alkoholem czy e-papierosami młodzi ludzie mają już w wieku 12–13 lat. To wyraźny sygnał, że profilaktykę trzeba zaczynać wcześniej – w domu i w szkole.

Magdalena Jaraczewska-Wieczorek

Pomoc blisko Ciebie

Jeśli ktoś w Twoim otoczeniu boryka się z uzależnieniem – nie czekaj. We Wschowie można uzyskać bezpłatną pomoc i wsparcie specjalistów.

Pomocy udzielają m.in.:

- ▶ Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie
ul. Niepodległości 1,
Wschowa
Dodatkowo, każdy mieszkaniec może skorzystać z Ogólnopolskiego Telefonu Zaufania 800 199 990, który działa całodobowo, bezpłatnie i anonimowo.
- ▶ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
ul. Niepodległości 1,
Wschowa
- ▶ Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie
ul. Klasztorna 3,
tel. 65 540 10 03

PIĘKNE BARWY DZIĘKI WAM!



Ulica Kilińskiego we Wschowie jest nie do poznania. Jeśli nie byliście, koniecznie odwiedźcie to miejsce.

Z okazji Narodowego Święta Niepodległości nad ulicą zawisła instalacja składająca się z około 30 tys. wstążek. Została ona rozciągnięta na długości prawie 50 metrów. To wielka zasługa przede wszystkim naszych wschowskich



seniorów, którzy codziennie przychodzili do ratusza, aby tę instalację przygotowywać.

Ogrom pracy, który na przechodzących tą ulicą wywołał i wciąż wywołuje ogromne wrażenie. Dziękujemy, również ogromnie, za wyjątkowe zaangażowanie, za czas poświęcony na to, aby nasza Wschowa tak wspaniale wyglądała! **Opr. (luk)**

Jesteście niesamowici, a razem możemy więcej!

BEZPŁATNY PROJEKT DLA ORGANIZACJI NA RZECZ RÓWNOŚCI



Organizacje pozarządowe działające lub planujące działać na rzecz równości kobiet i mężczyzn mogą wziąć udział w ogólnopolskim projekcie Kongresu Kobiet.

To wyjątkowa okazja do rozwoju, zdobycia wiedzy i nawiązania współpracy – całkowicie bezpłatnie. Projekt obejmuje szkolenia stacjonarne w największych polskich

miastach oraz zajęcia online, spotkania sieciujące i mentoring z zakresu zarządzania różnorodnością. Tematyka koncentruje się na równości płci, rozwoju organizacji pozarządowych i usług społecznych. Nabór trwa do 30 listopada 2025 roku lub do wyczerpania miejsc. Więcej informacji i formularze zgłoszeniowe dostępne są na stronie: <https://kongreskobiet.pl/projekt-fers/>. **Opr. (luk)**

GMINA WSCHOWA INWESTUJE W OBRONĘ CYWILNĄ

300 tys. zł z rządowego programu na zostać wydane na opracowanie dokumentacji dla budowy dwóch ukryć dla ludności i zakup sprzętu służącego ochronie mieszkańców.

Przez wiele lat obrona cywilna w Polsce była traktowana po macoszemu. Tymczasem coraz bardziej niepewne czasy – zarówno w kontekście geopolitycznym, jak i lokalnym – pokazują, że to błąd, który trzeba naprawić. Coraz częstsze ekstremalne zjawiska pogodowe, burze, podtopienia czy wichury sprawiają, że samorządy na nowo muszą myśleć o bezpieczeństwie mieszkańców.

ronda Wolsztyńskiego, drugie zaś w pobliżu Szkoły Podstawowej nr 3 przy ul. Zacisze. Niemal połowa przyznanych środków zostanie przeznaczona na zakup sprzętu zwiększającego możliwości gminy w sytuacjach kryzysowych. W planach są m.in. agregat prądotwórczy, namiot pneumatyczny do prowadzenia akcji ratunkowych w terenie, półautomatyczny napełniacz worków z piaskiem na wypadek powodzi oraz mobilny system oświetleniowy, który umożliwi działania po zmroku.

To pierwszy etap

Jak podkreślają przedstawiciele samorządu, inwestycja to dopiero początek działań zmierzających do odbudowy i wzmocnienia systemu obrony cywilnej w gminie. Opracowanie dokumentacji i zakup sprzętu mają być pierwszym etapem szerszego programu, który w przyszłości obejmie elementy infrastruktury.

Dzięki tym działaniom Gmina Wschowa zwiększy poziom bezpieczeństwa mieszkańców i lepiej przygotuje się na sytuacje nadzwyczajne – zarówno te wynikające z niekorzystnych zjawisk pogodowych, jak i potencjalnych zagrożeń o szerszym zasięgu.

Opr. (luk)

Pieniądze na bezpieczeństwo

Gmina Wschowa otrzymała 300 tys. zł z rządowego Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. Środki te zostaną przeznaczone na przygotowanie dokumentacji dla budowy dwóch ukryć oraz na zakup sprzętu niezbędnego do prowadzenia działań ratunkowych i zabezpieczających.

Ukrycia nie będą klasycznymi schronami, lecz budowlami przystosowanymi do zapewnienia schronienia np. podczas gwałtownych zjawisk atmosferycznych. Pierwsze z nich miałyby powstać w przyszłości pod planowaną remizą Ochotniczej Straży Pożarnej we Wschowie w rejonie

Ta inwestycja jest początkiem działań zmierzających do odbudowy i wzmocnienia systemu obrony cywilnej w gminie

Marek Solecki, Kierownik Referatu ds. Obronnych, OC i Zarządzania Kryzysowego UMiG Wschowa



Finezja świętuje 15 lat działalności



We Wschowie odbył się koncert jubileuszowy z okazji 15-lecia Mażoretek Finezja.

Koncert z okazji 15-lecia Mażoretek Finezja odbył się 8 listopada. Na scenie wystąpiły wszystkie grupy zespołu, a także absolwentki, które wzbogaciły

wydarzenie o wspomnienia i wyjątkowe emocje. Jubileusz stał się okazją do podziękowań dla osób zaangażowanych w rozwój formacji. Szczególne wyróżnienia

otrzymali główna trenerka Natalia Wierzbicka oraz Paweł Grygiel, prezes Stowarzyszenia Ziemi Wschowskiej, w ramach którego działa Finezja. Zespołowi życzymy kolejnych lat pełnych sukcesów i dalszego promowania Wschowy na arenie krajowej i międzynarodowej. **Opr. (luk)**



JESIEŃ NA DZIAŁCE – CZAS PŁONÓW I WYTĘŻONEJ PRACY

Zamiast odpoczynku pojawia się obowiązek zbioru plonów, przygotowania przetworów, porządkowania grządek i zabezpieczania roślin przed zimą. To właśnie teraz zapadają decyzje i podejmowane są działania, które zadecydują o kondycji ogrodu wiosną i o obfitości przyszłych plonów.

Jesień to moment, gdy kończy się cięcie późnych odmian jabłoni i grusz. W tym czasie porządkowane są także zagony truskawek i malin – usuwane są rozłogi oraz przygotowywane miejsca pod nowe nasadzenia. Zebrane owoce śliwek, jabłoni, brzoskwiń, grusz czy winogron oraz warzywa – pomidory, papryka i fasolka – trafiają do spiżarni w postaci dżemów, soków, kompotów czy przecierów. Dzięki temu zimą można sięgnąć po smak lata zamknięty w słoikach.

Porządki i przygotowania

Bardzo ważnym zadaniem jest systematyczne zbieranie spadów spod drzew owocowych, aby uniknąć ich gnicia i rozprzestrzeniania chorób. Grządki są odchwaszczane, a gleba przygotowywana pod przyszłoroczne uprawy. Wsiewane są poplony, a ziemia zasilana kompostem, obornikiem i wapnem.

Jesień to również czas dziełenia kęp bylin i sadzenia cebulek kwiatów wiosennych – tulipanów, narcyzów czy żonkili. Na działkach pojawiają się też nowe drzewka i krzewy, które zyskują szansę na dobre ukorze-



nienie się przed zimą. Równocześnie pielęgnowany jest trawnik, grabione są liście, wykonywane opryski i zabezpieczane rośliny wrażliwe na mróz.

Determinacja działkowców

Choć jesienna aura bywa kapryśna i często utrudnia

prace ogrodowe, działkowcy nie rezygnują ze swoich obowiązków. Ich wytrwałość i troska o każdy szczegół sprawiają, że ogród nie tylko przetrwa zimą, ale wiosną odwdzięczy się bujną zielenią, kwitnącymi rabatami i obfitymi plonami.

Henryk Rodak, współpraca: (luk)

„Na działkach pojawiają się też nowe drzewka i krzewy, które zyskują szansę na dobre ukorzenie się przed zimą. Henryk Rodak, prezes Rodzinnych Ogrodów Działkowych „Związkowiec” we Wschowie

DARMOWE DROBNE USŁUGI

Burmistrz miasta i gminy Wschowa
Konrad Antkowiak poleca:



65+

Program dla seniorów
z gminy Wschowa

Złota rączka w twoim domu



Prawnik, który wybrał kryminał

WYWIAD LAUREATKI KONKURSU KRYMINALNEGO „AKTA ZE WSCHOWY”,
HANNY JAZDON, Z **JĘDRZEJEM PASIERSKIM**.



HANNA JAZDON: PIERWSZYM TEMATEM, O JAKI CHCIAŁABYM ZAPYTAĆ, JEST PANA DZIECIŃSTWO. CZY MIAŁ PAN KONTAKT Z LITERATURĄ?

JĘDRZEJ PASIERSKI: Dzieciństwo spędziłem w Beskidzie Niższym, w dużej mierze w domach bez prądu, z dala od cywilizacji. Bardzo szybko zacząłem czytać książki, bo to była główna forma rozrywki, przede wszystkim były to opowieści kryminalne. Kiedy miałem osiem lat, zacząłem czytać regularnie powieści Agaty Christie. Do czternastego roku życia wchłonąłem cały jej dorobek, więc można powiedzieć, że to literatura kryminalna mnie w dużym stopniu ukształtowała.

H. J.: KTÓRE DOŚWIADCZENIA Z DZIECIŃSTWA MIAŁY NAJWIĘKSZY WPŁYW NA TO, ŻE ZOSTAŁ PAN PISARZEM?

J. P.: Mieliliśmy z siostrą trochę samotne dzieciństwo - z dala od innych dzieci, więc moja wyobraźnia musiała buźować. Jeżeli chciałem mieć zabawę, musiałem iść do lasu, zbudować szałas lub tamę. Kreowaliśmy własne światy i to było decydujące. A poza tym właśnie to, że bardzo dużo czytałem.

H. J.: CZY PAMIĘTA PAN MOMENT, W KTÓRYM ZACZAŁ PISAĆ I CZY OD POCZĄTKU BYŁY TO KRYMINAŁY?



J. P.: Doskonale to pamiętam. Zaczęłem pisać późno, regularnie dopiero gdy miałem 32 lata. Nie od początku były to historie kryminalne. W ciągu paru miesięcy po zostawieniu pracy na etacie zdecydowałem się na konwencję kryminału. Tak powstał mój debiut „Dom bez klamek”.

H. J.: JAK NARODZIŁA SIĘ POSTAĆ KOMISARZ NINY WARWILÓW?

J. P.: W trakcie moich prób pisarskich doszedłem do wniosku, że te postacie kobiece mi wychodzą i zdecydowałem, że to będzie policjantka.

H. J.: CZY PRACA PRAWNIKA POMAGA PANU W PISANIU?

J. P.: Poniekąd, natomiast nie czerpię z własnego doświadczenia. Nigdy nie byłem karnistą, jednak czasami są różne problemy prawne w intryguach kryminalnych, które dobrze jest rozwiązać i warto mieć ku temu wykształcenie prawnicze.

H. J.: ILE ZAZWYCZAJ TRWA NAPISANIE NOWEJ KSIĄŻKI?

J. P.: Książka powstaje sześć, siedem miesięcy. Piszę codziennie, bo nie lubię sobie przerywać.

H. J.: CO INSPIRUJE PANA NAJBARDZIEJ?

J. P.: Codzienne życie, rozmowy z ludźmi. Lubię obserwować świat, z tego czerpię. Ludzie są moim budulcem.

H. J.: GDYBY MÓGŁ PAN WCIELIĆ SIĘ W BOHATERA LITERACKIEGO Z PANA KSIĄŻKI, TO KOGO BY PAN WYBRAŁ?

J. P.: Myślę, że wybrałbym Leona Szeptyckiego, bo zawsze chciałem prowadzić przystań.

H. J.: CZY NAD CZYMŚ PAN TERAZ PRACUJE?

J. P.: Tak, nad drugą częścią cyklu nad Jeziorem Sławskim.

H. J.: PRZEJDŹMY ZATEM DO „BOGÓW MAŁEGO MORZA”. SKĄD POMYSŁ NA TYTUŁ?

J. P.: Lubię mocne tytuły i tym razem chciałem, żeby składał się z trzech wyrazów. Chciałem, by był symboliczny. Odnosi się też do treści książki, ponieważ mówi o pewnych siłach, rządzących Jeziorem Sławskim.

H. J.: DLACZEGO AKURAT SŁAWA?

J. P.: Sława jest fascynująca. To miejsce, którego nigdy nie znałem. Jednak gdy w 2018 roku ujrzałem pałac Rechenbergów i bezkres Śląskiego Morza, to wiedziałem, że muszę o tym napisać.

H. J.: JAK PAN WSPOMINA MOMENT OTRZYMANIA NAGRODY WIELKIEGO KALIBRU?

J. P.: Było to dla mnie wzruszające, dlatego że podjąłem ogromne ryzyko, decydując się na profesję pisarza.

H. J.: JAK PAN SOBIE RADZI Z KRYTYKĄ?

J. P.: Trzeba sobie ją dozować. Jako młody pisarz byłem na nią bardziej podatny, a teraz biorę do siebie tyle krytyki, ile potrzebuję, żeby wyciągnąć jakieś konstruktywne wnioski.

H. J.: BARDZO DZIĘKUJĘ ZA ROZMOWĘ.
Hanna Jazdon

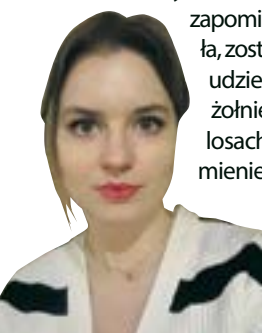
„Zaczęłem pisać późno, regularnie dopiero gdy miałem 32 lata. Nie od początku były to historie kryminalne. W ciągu paru miesięcy po zostawieniu pracy na etacie zdecydowałem się na konwencję kryminału.”

Ze wschowskiej biblioteczki

Dla dorosłych Kamila Kamińska poleca:
„Lekarka nazistów”

ANNA RYBAKIEWICZ

Polecamy wzbudzącą ogromne emocje powieść „Lekarka nazistów” autorstwa Anny Rybakiewicz. To historia Polki, która wraz z córką zmuszone są uciekać z bombardowanej Warszawy. Mimo niespokojnych czasów Alicja Sambor nigdy nie



zapomina słów przysięgi, jaką złożyła, zostając lekarzem. Pewnego dnia kobieta postanawia udzielić pomocy rannemu w wypadku niemieckiemu żołnierzowi, co kładzie się cieniem na jej późniejszych losach. Czy uda jej się działać w zgodzie z własnym sumieniem? Czy zdoła udowodnić, że nie jest kolaborantką? Zapraszamy do wschowskiej biblioteki, by poznać dalszy bieg tej historii i samemu ocenić, czy zachowanie moralności w wojennej zawierusze jest łatwe, a już 24 listopada na spotkanie autorskie z Anną Rybakiewicz.

Dla dzieci Patrycja Piątek poleca:
„Wielki Ser”

JORY JOHN

Wielki Ser Jory’ego Johna to kolejna pełna humoru i ciepła opowieść z serii „Smaczna Banda i Emocje”, skierowana do najmłodszych czytelników. Książka pokazuje, że wartość człowieka nie zależy

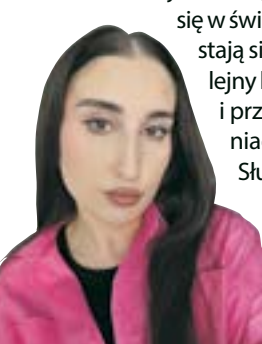


od tego, czy zawsze wygrywa. Główny bohater, pewny siebie Ser, czuje się niezastąpiony – aż do chwili, gdy pojawia się Klinek, cichy i skromny, ale obdarzony wielkim talentem. Książka w lekki, humorystyczny sposób porusza ważne tematy: rywalizację, zazdrość, potrzebę akceptacji i radość z bycia sobą. Barwne ilustracje, prosta forma i wyraźne przesłanie czynią z tej pozycji świetną lekturę dla dzieci i inspirację do rozmów o emocjach. Niech ta smakowita opowieść stanie się obowiązkową pozycją na Twojej półce!

Audiobook Wiktoria Przytucka poleca:
„Brzydcy ludzie”

ŻANETA PAWLIK

Polecamy audiobook „Brzydcy ludzie” Żanety Pawlik – historię, która wciąga nie tylko fabułą, ale i emocjami. To opowieść pełna napięcia, której atmosfera przenika nas od pierwszych chwil. Lektor doskonale oddaje ton książki, a jego głos sprawia, że łatwo zanurzyć



się w świecie bohaterów, których wewnętrzne zmagania stają się coraz bardziej namacalne. Każde słowo to kolejny krok w odkrywaniu ich skomplikowanych relacji i przeżyć. „Brzydcy ludzie” to historia o poszukiwaniach, błędach, o tym, co nas kształtuje, ale i rani. Słuchając, nie sposób nie zastanowić się, jak łatwo możemy stać się „brzydci” w oczach innych, ale i samych siebie. Jeśli szukasz audiobooka, który nie tylko opowiada, ale także skłania do głębszej refleksji, ten tytuł jest doskonałym wyborem.

LISTY DO REDAKCJI



Ziemia Wschowska w Waszych sercach

Od pani Katarzyny ze Starachowic otrzymaliśmy wzruszający list wraz z poezją poświęconą Wschowie i okolicom. Dziękujemy bardzo za podzielenie się tymi nieraz bardzo emocjonalnymi utworami i prezentujemy jeden z nich:

Krzyż jagielloński w herbie, pod belką pierścienie...
Herb Wschowy wielorakie ma znaczenie,
to jakby Matki Bożej z niebem zaślubiny,
zabranej z ziemi w czas wniebowzięcia godziny,
albo oczy człowieka wpatrzone w krzyż Pana,
z niego moc do dźwignia krzyży życia brana.

Każdy niech herb traktuje jak mu serce każe
a matka Pocieszenie nad miastem strażę.

Wschowskie kalendarium historyczne



1 października 1273

Książę wielkopolski Przemysław II nadał prawo niemieckie wsi Przyczyna (prawdopodobnie Przyczyna Górna). W dokumencie jest informacja, że nadał prawo wsi przyległej do miasta – wymienionym miastem musiała być Wschowa.

Jest to najstarsza pośrednia
wzmianka o istnieniu Wscho-
wy jako miasta.



30 października 1662

Urodził się Samuel Fryderyk Lauterbach, historyk i teolog luterński, który swą ścieżkę edukacji rozpoczął właśnie tu, aby następnie uczyć się w Toruniu i Wrocławiu. W zdobywaniu wykształcenia pomogło mu również stypendium ze swoistego rodzaju fundacji zmarłego w 1627 roku Valeriusa Herbergera, dzięki któremu Samuel mógł studiować również w Lipsku i Magdeburgu. Po powrocie na Ziemię Wschowską, Lauterbach w 1691 powołany został na pastora do posługi w Osowej Sieni. Po oddaniu tamtejszej świątyni katolikom w 1700 roku został diakonem pomocniczym, a w 1701 diakonem we Wschowie. W 1709 roku wybrano go pastorem oraz inspektorem szkolnym. Jest autorem pierwszej niemieckojęzycznej kroniki traktującej o historii Polski.



30 października 1857

Uruchomienie linii kolejowej Leszno – Głogów. Od końca pierwszej połowy XIX wieku na ziemiach polskich pod zaborem pruskim rozwijała się sieć kolejowa. Na terenach Dolnego Śląska i Wielkopolski kolej powstawała najszybciej. Jej budowa na ziemiach polskich była zjawiskiem o dużym znaczeniu nie tylko społecznym, ale przede wszystkim gospodarczym i politycznym, a jak się w przyszłości okaże również militarnym.



2 października 1593

We Wschowie doszło do trwających ponad tydzień protestów antyżydowskich. Miały one związek z nakazem królewskim wydanym w 1592 roku, w którym król Zygmunt III Waza wymagał, aby judaishi opuścili miasto. Zakazywał im również kupna gruntów, domów i mieszkań we Wschowie i na jej przedmieściach, a tych, którzy już w mieście mieszkali, kazał usunąć. Starosta Wacław Kiełczewski, sprzyjający mniejszości żydowskiej, nie spieszył się z wykonaniem królewskiego nakazu. Nikogo też nie wygnał, co zostało odnotowane

Bezcenne dokumenty powróciły do muzeum



Po trzech miesiącach gruntownych prac renowacyjnych, wrócił do Muzeum Ziemi Wschowskiej zbiór dokumentów, z których najstarsze liczą blisko 500 lat!

Prezentowane od wielu lat na wystawach stałych w siedzibie MZW przy placu Farnym 3 zabytki wymagały pilnych prac konserwatorskich. Zrealizowanie projektu opiewającego na kwotę 50 tys. zł było możliwe dzięki pozyskanemu dofinansowaniu ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach projektu „Wsparanie działań muzealnych – konserwacja zbiorów” oraz dotacji celowej udzielonej przez Gminę Wschowa. W ramach projektu przygotowane zostały również audiodeskrypcje i filmy w polskim języku migowym dla osób ze szczególnymi potrzebami. Pliki audio zostały zamieszczone na stronie internetowej Muzeum Ziemi Wschowskiej oraz w kioskach multimedialnych. Dzięki zachowanym listom oraz drukowanej inwentaryzacji miasta Wschowy, możemy odkrywać, weryfikować i poznawać historię naszego miasta.

wydrukowanego na ponad pięćdziesięciu stronach inwentarza zawierającego wiele informacji na temat Wschowy i jej dawnych mieszkańców. Eksponowane ponownie pisma pochodzą z XVI, XVII i XVIII wieku. Prezentowane dokumenty są podpisane przez znaczące postaci z dziejów Wschowy, a ich treść rzuca światło na historię stosunków społecznych na ziemi wschowskiej. Równie cennym eksponatem jest „Stan miasta J. K. M. Wschowy...”, stanowiący nieocenione źródło do badań nad historią osiemnastowiecznej Wschowy. Wydany drukiem w 1783 roku tekst jest pokłosiem działalności Królewskiej Komisji Dobrego Porządku.

Codziennosc miasta

Tego typu komisje działały w celu podźwignięcia upadających miast wymagających unowocześnienia i dopasowania przepisów oraz infrastruktury do ówczesnych standardów. Z pracy komisji powstawały następnie szczegółowe raporty takie jak ten znany ze Wschowy. Zawiera on wszystkie nadane prawa i przywileje dla Wschowy, Przyczyny Górnej

 **Dzięki zachowanym listom oraz drukowanej inwentaryzacji miasta Wschowy, możemy odkrywać, weryfikować i poznawać historię naszego miasta.**

i Przyczyny Dolnej oraz Nowego Miasta Wschowy. Można w nim odnaleźć również opisy spraw kryminalnych i życia codziennego. W dalszych częściach zawiera inwentarz majątku miejskiego i kościelnego. W tabelach wymieniane są nazwy ulic, posesje, przedsiębiorstwa oraz nazwiska ich właścicieli. Opisano ciekie wodne, place i ogrody. Wyszczególniono również cechy rzemieślnicze i opłaty jakie wносиły one do miejskiej kasy. Wskazano także zadłużenie miasta. Poza tym zapisano szereg zaleceń, kar i instrukcji w tym te przeciwpożarowe. Ten jakże cenny dla zbiorów wschowskiego muzeum obiekt, prezentowany publicznie już od 1964 r., w Izbie Pamiątek, doczekał się w końcu gruntownej konserwacji, która pozwoli zachować go dla przyszłych pokoleń.

**Mateusz Szałata,
Przemysław Wojciech**

Wschowskie kalendarium historyczne

podczas wizyty królewskiej w 1593 roku. W związku z powyższym sąd grodzki wezwał przed swe oblicze judaistów i nakazał opuścić miasto w ciągu 6 tygodni. Ci zaś odwołali się do króla, a ten przyznał im rację i zakazał magistratowi wschowskiemu podejmowania jakichkolwiek działań wobec Żydów. To rozjuszyło mieszańców, którzy podjęli sitowe próby rozwiązania problemu.



9 listopada 1704

Potyczka pod Tylewicami.
Maszerujący o poranku oddział szwedzki natknął się najprawdopodobniej na rosyjską straż tylną. Kiepsko uzbrojeni i nietrzymający szyku Rosjanie zostali szybko pobici. Zapuszczając się coraz dalej żołnierze Karola spotkali kolejny oddział wroga, tym razem liczniejszy. Przedni oddział szwedzki czekał na posiłki, a w tym czasie Rosjanie umacniali się w Tylewicach. Rozgorzała walka, podczas której, ostrzałem artyleryjskim Szwedzi wyginali przeciwników z domów, a piechota wraz z kawalerią skutecznie zadawała im śmierć. Zginęło około 912 Rosjan, a przeżyło tylko sześciu.



listopad 1918

Mieszkańcy Wschowy rozpoczynają przygotowania do powstania. Wielkopole nie godząc się z sytuacją, w której mogliby nie znaleźć się w granicach odradzającego się państwa polskiego, postanowili swą wolność i przynależność do powstającej z popiołów Rzeczypospolitej wywalczyć z bronią w rękę. Dlatego też od miesięcy trwały przygotowania do zrywu powstańczego. Przygotowania takie były czynione również we Wschowie, gdzie działalność niepodległościową i propowstańczą prowadzili polscy mieszkańcy, a wśród nich: rodzina doktora Kowalewiczów, kupcy Jan Metelski i Stanisław Voelkel, Anna Lasocińska i Maria Lasocińska, u której w mieszkaniu znajdował się sztab powstania i skład amunicji.



11 listopada 1806

Zwiad wojsk napoleońskich pojawił się we Wschowie. W następnych dniach w mieście zorganizowano punkt zborny dla ochotników do wzięcia udziału w nadchodzącym powstaniu. Było to związane z decyzją Komisji Wojewódzkiej Poznańskiej, która wymagała, aby miasto dostarczyło 69 rekrutów. Do grudnia zgłosiło się 167 ochotników.

(msz)

BURMISTRZ MIASTA I GMINY WSCHOWA KONRAD ANTKOWIAK POLECA:



SENIOR



TAXI


**KURS RAZ
W MIESIĄCU**
 
TAM I Z POWROTEM



REZERWACJA POD TELFONEM
65 540 86 46/48
w godzinach 8.00-12.00,
minimum na 2 dni
przed planowanym
przejazdem

65+ PROGRAM DLA SENIORÓW
Z GMINY WSCHOWA

SZCZEGÓŁY NA **WWW.WSCHOWA.PL**

Jak przygotować się na trudne sytuacje
– spokojnie i z głową

„Zasada 72 godzin” zapewni bezpieczeństwo



Żyjemy w czasach, gdy sytuacje nadzwyczajne mogą nas zaskoczyć – od awarii prądu, przez wichury i podtopienia, po przerwy w dostawach wody czy internetu. Dlatego warto być przygotowanym. Piszemy, jak sobie z tym poradzić.

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa i Ministerstwo Obrony Narodowej opracowały nowy poradnik na czas kryzysu, który ma pomóc każdej rodzinie przygotować się na kilka dni samodzielnego funkcjonowania. Dziś podpowiadamy, jak w prosty sposób zastosować te wskazówki u siebie – spokojnie, bez paniki, z rozsądkiem.

Zaczynamy od podstawowej zasady: bądź gotowy na 72 godziny samodzielnosci.

„Zasada 72 godzin” to podstawowe założenie nowego Poradnika na czas kryzysu opracowanego przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa i Ministerstwo Obrony Narodowej. Oznacza ona, że każda rodzina powinna być w stanie samodzielnie



przetrwać przez co najmniej trzy doby (72 godziny) bez dostępu do zewnętrznych źródeł energii, wody czy pomocy służb.

To nie jest scenariusz katastroficzy, ale praktyczne zabezpieczenie na wypadek przerwy w dostawie prądu, awarii wodociągów, silnej wichury czy powodzi. Pierwsze godziny po wystąpieniu kryzysu są najtrudniejsze – służby ratunkowe zajmują się wtedy najpilniejszymi przypadkami. Dlatego im bardziej

jesteśmy samodzielnymi, tym szybciej i skuteczniej można udzielić pomocy osobom, które naprawdę jej potrzebują.

Dodajmy, że zasada 72 godzin to nie tylko zapasy, ale też plan działania w razie nagłego zdarzenia. Warto ustalić miejsce spotkania, gdy nie będzie można się skontaktować, zapisać numery do bliskich i służb, a także wyznaczyć osobę, która w razie czego zabierze apteczkę, dokumenty i zwierzęta. **Opr. (luk)**

Co oznacza przygotowanie na 72 godziny?

Oto minimum, które powinna mieć każda rodzina:



Zapasy żywności

Produkty trwałe, które nie wymagają gotowania ani lodówki:

- konserwy, suchary, krakersy, suszone owoce, batony energetyczne, orzechy;
- dla dzieci – mleko w proszku, musy owocowe, kaszki;
- dla zwierząt – karma i miska na wodę.



Woda

- minimum 2 litry na osobę dziennie, najlepiej w butelkach lub baniach (czyli ok. 14 litrów na osobę na tydzień);
- dodatkowo warto mieć środki do uzdatniania wody lub tabletki dezynfekujące.



Oświetlenie i energia

- latarka, świeczki, zapalniczka, zapas baterii;

- powerbank lub ładowarka solarna;
- małe radio na baterie – by móc odbierać komunikaty służb.



Apteczka i higiena

- podstawowe leki, środki przeciwbólowe, opatrunki, bandaże;
- środki czystości (mydło, ręczniki papierowe, chusteczki dezynfekujące);
- zapas artykułów higienicznych dla dzieci i kobiet.



Dokumenty i gotówka

- kopie dowodów osobistych, polis, dokumentów własności, recept;
- niewielka ilość gotówki – terminale mogą nie działać przy braku prądu.

W SIEDLNICY PŁONĘŁY STOSY



W procesach o czary nie oszczędzano nawet kobiet w podeszłym wieku. Wyroki wykonywał wschowski kat.

Cztery kilometry na południe od Wschowy znajduje się niewielka, ale urokliwa miejscowość o ciekawej historii. Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z roku 1322, chociaż wiele wskazuje, że jest ona starsza i prawdopodobnie powstała w miejscu starej słowiańskiej osady.

Czas reniferów

Jednak ślady osadnictwa w tym miejscu są dużo starsze, bo pochodzą sprzed około 15 tys. lat. Ówczesna ludność koczownicza żyła tu w warunkach tundry, w związku z tym 95% jej diety stanowiło mięso. W tym przypadku mięso reniferów, które wiosną i jesienią wędrowały na pastwiska. Migrujące dolinami rzek ogromne stada były łatwym celem dla okolicznych łowców re-

niferów, którzy musieli zgromadzić odpowiednie zapasy mięsa, tak aby starczyło do następnego polowania, czyli nawet na kilka miesięcy.

Tajemnicze ruiny

Wiek później na tym terenie powstała Siedlnica, a jej pierwszymi właścicielami była rodzina von Zedlitz, od której nazwiska pochodzi jeden ze sposobów zapisu nazwy miejscowości. Zmieniający się w ciągu setek lat, właściciele wsi wybudowali dwa pałace oraz kościół, który ufundowany został przez Johana von Zedlitz prawdopodobnie na przełomie wieków XIII i XIV. Po pałacach pozostały enigmatyczne ruiny, ale za to kościół, po kilku przebudowach, stoi niewzruszony od około 720 lat i przechowuje w swych murach wyjątkowy zabytek. Jest to wykonana z piaskowca płyta nagrobna rycerza Jana Kotwicza z Siedlnicy, który w latach 1443 – 1447 był starostą wschowskim. Jest

ona najstarszym zabytkiem rzeźby nagrobnej na Ziemi Lubuskiej. Poza tym w kościele zachował się drewniany późnoromański krucyfiks pochodzący z XIV wieku.

Bitwa o świątynię

O siedlnicki kościół w 1606 roku rozegrała się mała bitwa pomiędzy dziedziczką Barbarą von Kottwitz, wspartą przez lokalnych chłopów, a jej krewnym i jednocześnie przeciwnikiem religijnym, a także politycznym Janem Krzyckim herbu Kotwicz, który z rozkazu króla Zygmunta III Wazy miał przejąć i zwrócić świątynię katolikom.

W czerwcu 1606 roku w ramach kontrreformacji nakazano zwrot świątyni, jednak lokalni ewangelicy wraz z Barbarą von Kottwitz postanowili się uzbroić i obronić kościół. Doszło do starcia, z którego zwycięsko wyszli obrońcy, a katolicy na zwrot świątyni czekali do 1693 roku.

Oskarżone kobiety

Od XVI wieku istniała w Siedlnicy księża ławnicza, w której można przeczytać o procesach czarownic. W Siedlnicy oskarżono o czary kilka kobiet. Nie oszczędzano nawet tych w podeszłym wieku. Wyroki wykonywał wschowski kat, a karą zawsze była śmierć w większości zadawana przez spalenie na stosie. Ostatnie procesy czarownic z Siedlnicy miały miejsce w XVIII wieku. Te krótko opisane wydarzenia to tylko namiastka ciekawostek związanych z historią Siedlnicy.

Mateusz Szalata

„SENIORZE, DBAJ O SWOJE BEZPIECZEŃSTWO” – DEBATA SPOŁECZNA WE WSCHOWIE



Policjanci omówili sposoby, którymi próbują postąpić się przestępcy.

W Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie odbyła się debata społeczna zorganizowana przez Komendę Powiatową Policji pod hasłem „Seniorze, dbaj o swoje bezpieczeństwo”. Spotkanie skierowane było do osób starszych z terenu powiatu i miało na celu zwiększenie świadomości seniorów na temat zagrożeń, z jakimi mogą spotkać się na co dzień – zarówno w życiu codziennym, jak i w Internecie. Policjanci omówili najczęstsze metody oszustw, m.in. „na wnuczka” i „na policjanta”, a także podzielili się

praktycznymi wskazówkami, jak się przed nimi bronić. Poruszono również kwestie bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz zasad kontroli przeprowadzanych przez Straż Miejską. W debacie uczestniczyli przedstawiciele Policji, Straży Miejskiej, Ośrodka Pomocy Społecznej, ZUS oraz Banku PKO we Wschowie. **(ws)**

REKORDOWY BIEG MŁODEGO LEKKOATLETY



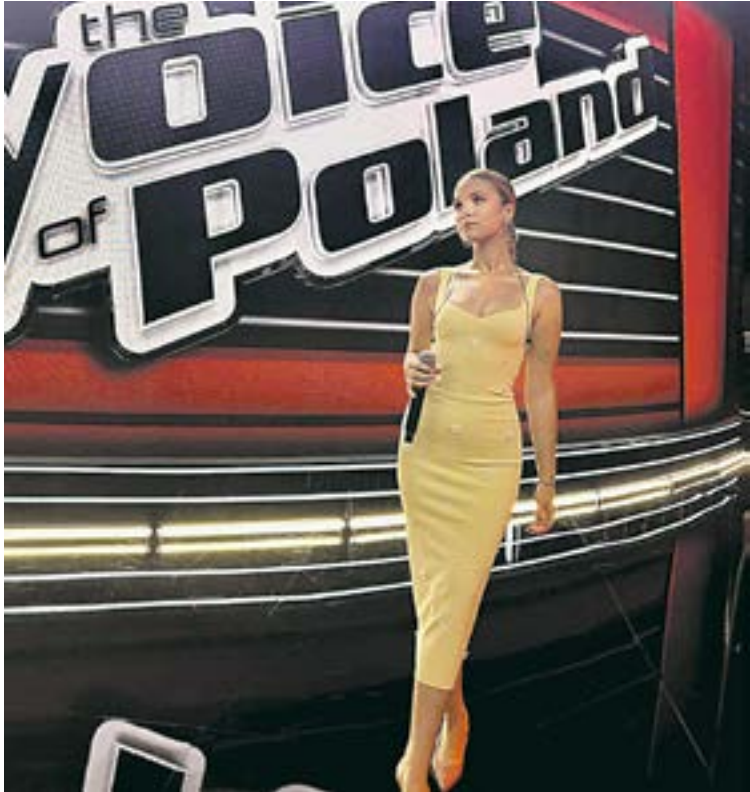
Gustaw Dziełakowski, młody lekkoatleta ze Wschowy, osiągnął historyczny sukces, ustanawiając rekord Polski U-16 w biegu na 60 metrów przez płotki. Podczas Lubuskiego Halowego Miotyngu w Zielonej Górze uzyskał fenomenalny czas 8,27 sekundy, który już w eliminacjach dał mu prowadzenie w klasyfikacji krajowej i zapewnił miejsce na szczycie tabel Polskiego Związku Lekkiej Atletyki w kategorii młodzików do lat 15. Rezultat ten nie tylko potwierdził jego znakomitą formę, ale też zwrócił uwagę środowiska sportowego

w całym kraju. Dziełakowski od kilku sezonów konsekwentnie rozwija się na płotkach i sprintach, regularnie stając na najwyższym stopniu podium. Ma już na koncie dwa złote medale mistrzostw Polski, a jego kolejne starty pokazują, że to dopiero początek sportowej kariery. Trenerzy i obserwatorzy zgodnie podkreślają, że młody zawodnik łączy szybkość, technikę i determinację – cechy, które mogą w przyszłości uczynić go jednym z czołowych płotkarzy w kraju. Wschowa ma więc powód do dumy – na lokalnych obiektach rośnie talent o ogólnopolskim zasięgu. **Opr. (luk)**

Ze Wschowy na wielką scenę Hania Kuzimowicz śpiewem zdobyła Polskę

Młoda wokalistka ze Wschowy podbiła scenę programu „The Voice of Poland”. Hania Kuzimowicz zachwyciła jurorów i widzów, pokonując rywali w etapie nokautów i awansując do rundy na żywo w drużynie Michała Szpaka.

Hania Kuzimowicz ze Wschowy awansowała do piątego etapu programu „The Voice of Poland”. Dwudziestoletnia wokalistka z drużyny Michała Szpaka pomyślnie przeszła etap nokautów, w którym siedmioro uczestników rywalizowało o cztery miejsca w rundzie na żywo. Wystąpiła z poruszającą interpretacją utworu „Angel” Sary McLachlan. – Hania to promień słońca – niezwykle wrażliwa artystka, która była dokładnie tam, gdzie powinna być – mówił Michał Szpak po ogłoszeniu wyników. W etapie na żywo o dalszym udziale uczestników decydowali widzowie i trenerzy – dwie osoby z największą liczbą głosów przechodziły dalej, trzecią wybierał trener, a czwarta zegnała się z programem.



Hania była studentką filologii włoskiej na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Śpiewała od piątego roku życia i ukończyła I LO im. Tomasza Zana we Wschowie.

Swoje umiejętności wokalne rozwijała pod okiem Mariusza Woźniaka, współtworząc również muzyczny kolektyw The Starling z innymi uczestnikami programu. **Opr. (luk)**

Krzyżówka numeru 39

POWOLNA NIEWIASTA	ZDOBYWCY- NI NAGRODY	GRECKIE BÓSTWO WIATRU WSCHODNIEGO	ODTWÓRCA ROLI JERZEGO W SERIALU „KLAN”	ODMIANA MARCHWI SILNIK		TWÓRCA EKRANIZACJI DZIEŁ MAKU- SZYŃSKIEGO	PRZEŁOŻONY CZASEM WYSTAWIANY BEZ POKRYCIA		PRZEŁECZ W TATRACH DAJE MLEKO		WYKONAW- CZYNI PIO- SENKI „PO- WRÓCISZ TU”		STRAŻNIK PRAWA W WESTERNACH SIANIE	
													6	4
SKŁYNNY KRAŻOWNIK ROSYJSKI							KOŃCZY ROMANS							
							WYSOKI URZĘDNIK W STAROŻYTNEJ SPARCIE					SMAR OCHRONNY URZĄDZENIE KOMPUTEROWE		
2									WAŻY TOWARY OZDOBA MEŻCZYŹNY					
OPIEKUN SĄDOWY PRACOWNIK FIZYCZNY														
							DOKUMENT DO OTRZY- MANIA TOWA- RÓW, USEUG	NIEŻYT NOSA MUZA POEZJI MIŁOSNEJ					7	
ZABIEG POŁOŻNICZY, CESARSKIE CIĘCIE		SKRZYNKA WYBORCZA		KWIAT OGRODOWY					„ZBRODNIA I...” DOSTOJEWSKIEGO			JADŁOSPIS	9	KRAWĘDŹ, KANT
INTENSYWNE ODŻYWIANIE						GDY KOSZTY SĄ NIŻSZE OD UTARGU	NIEMODNY NAPIJ ALKOHOLU- WY				WÓDZ W PAŃSTWACH ISLAMU			
GODŁO CHRZEŚCI- JAŃSTWA							WYDOBYWA SIĘ Z WULKANU				WŁÓKNO JEDWABNE, MIĘKKIE I CIENKIE		8	
						ŚWIADCZY POMOC HU- MANITARNĄ		3						
RDZENNY MIESZKANIEC ŚLĄSKA	MIASTO PORTOWE W IZRAELU						STOPIEŃ, OCENA				PROSTA DROGA W LESIE			
ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI						1	2	3	4	5	6	7	8	9

Litery z pól ponumerowanych utworzą hasło – rozwiązanie krzyżówki.

Odpowiedzi wraz z imieniem i nazwiskiem prosimy wysłać do 24 listopada pod adresem: „Jestem ze Wschowy”, Urząd Miasta i Gminy Wschowa, Rynek 1, 67-400 Wschowa



Hasło z poprzedniego numeru: Parowóz

Wśród nadesłanych zgłoszeń 29 listopada 2025 roku rozlosujemy 3 zestawy nagród. Nazwiska zwycięzców zostaną opublikowane na stronie www.gminawschowa.pl

Przysłowia

- Listopad**
- Deszcz w początku listopada, mrozy w styczniu zapowiada.
 - Deszcze listopadowe budzą wiatry zimowe.
 - Słońce listopada mrozy zapowiada."
 - Gdy listopad z deszczem, grudzień zwykle z wiatrem.
 - Jaka pogoda listopadowa, taka i marcowa.
 - Gdy mróz na świętego Marcina, będzie tęga zima.
 - Gdy na świętą Genowefę, to śnieg na saniach, a kąkol w życie.
 - Gdy na świętą Cecylię grzmi, rolnik o dobrym roku śni.
 - Gdy w listopadzie liść na szczytach drzew trzyma, to w maju na nowe liście spadnie jeszcze zima.
 - W listopadzie goło w sadzie.
 - Jeśli kret w listopadzie jeszcze późno ryje, na Nowy Rok komar wpadnie w bryję.
 - W Dzień Zaduszny, gdy pogoda, na Wielkanoc będzie woda.
 - Na świętego Marcina najlepsza gęsiina.
 - Jak Marcin na białym koniu przyjedzie, to ostrą zimę przywiedzie.
 - O świętej Katarzynie pomyśl o pierzynie.
 - Jak się Katarzyna głosi, tak się Nowy Rok nosi.